

DRUGI DAN TITOVEGA OBISKA POSVEČEN INTENZIVNI IZMENJAVI MNENJ

Iskreno prijateljstvo

Najboljša podlaga za ureditev odprtih vprašanj in med njimi vprašanj Slovencev v Italiji

Od našega posebnega dopisnika
RIM, 26. — Zaključili so se u-
redni pogovori med delegacijama
jugoslovanske in italijanske
poslancev v Italiji, ki sta ji-
na načelovito državna pogovar-
ja Tito in Saragat. Med dvodnevnim
obiskom predsednika Tita ter
njegovih sodelavcev v Rimu se
je zvrstila cela vrsta pogovorov
na najvišji državni ravni, kakor
tudi na ravni zunanjih in gospo-
darstvenih ministrov.

Slovensko narodno skupnost v
Italiji najbolj neposredno zanimajo
vprašanja, ki se nanašajo na ure-
ditev njenih osnovnih narodnostnih
pravic, o katerih smo tako jasno
kratki odločili spregovoriti pred
mednarodno komisijo za ljudska
prava, predsedniku Colombu.

Po izjavah glavnika z italijanske
strani, kakor tudi po časopisnih
vesteh, so na najvišji ravni, kakor
tudi na ravni zunanjih ministrov
državniški delegaciji razvijali
koncept manjšinske zaštite, o ka-
terem sta zunanja ministra govo-
rila med svojim februarjskim sre-
čanjem na otoku San Giorgio v
Benetkah.

Upamo, da je v okviru prizade-
vanj za izboljšanje življenjskih po-
lov obmejne prebivalstva na
mednarodni predvideni postopki in
normalnih diplomatskih kanalih
mednarodni komisiji na podlagi lon-
donskega sporazuma iz leta 1951
pride nekateri tujakom (članik)
naša narodnostna skupnost na
mednarodni celoviti pristop z vse-
stojimi sestavnimi deli (Trst,
Beneška Slovenija), zakaj
takošna obravnava naše skup-
nosti mora nuditi učinkovite in hi-
storijske rezultate, ki jih 25 let po osvob-
ditvi upravičeno terjamo.

Takšno stališče do naših potreb
je obenem sklopi v skladu z vse-
stojno spomenico od lanskega decem-
bra, ki se sklicuje na črko in duha
republiške ustave, ko zahteva u-
strezno popolno manjšinske zakon-
skupnosti.

Na tem, kako se Slovenci v Italiji
primo za svoje narodnostne prave,
kakor tudi o tem, kako u-
pešna in tudi neuspešna so naša
prizadevanja (pomisli samo na
to, da nam pa več kot tri tisoč
mesecih predsednik Colombo ni po-
stati ni pismenega sporočila o
vsejmu spomeniku, kar presega
tudi vse meje običajne prakse v
mednarodnih odnosih), o vsem tem
pravimo — je sinoči seznanila
predsednika Tita delegacija slo-
venske narodnostne skupnosti v I-
taliji, ki so jo sestavljali poslanci
Albin Šker, predsednik Slovenske
narodne skupnosti zveze Boris
Race, deželni svetovalec dr. Drago
Štoka in podpredsednik pokrajinske
skupnosti v Gorici Marko Wal-
tritsch.

meja med temi državnimi tvorba-
mi. Gre za širši pomen mednarod-
ne pomiritve, ki se po sodbi ko-
mentatorja rimskega «Il Messag-
gero» nanaša tudi na italijansko-
jugoslovanske odnose.

Pozorni opazovalec sedanje fa-
ze italijansko-jugoslovanskih od-
nosov bo nadalje ugotovil, da sta
oba partnerja — vsaj v direktnih
do sedaj objavljenih enotnih izja-
vah — modro obšla vprašanje tak-
ko imenovanih cone «A» in cone
«B», obenem pa sta postavila v
prvi plan široke možnosti gospo-
darskega sodelovanja.

Gledano s stališča občin kori-
stnosti, predstavlja Titov obisk o I-
taliji potrditev visoke stopnje iskre-
nega medsebojnega prijateljstva in
skupne želje utrjevati mir v tem
delu sveta. Takšna politika nudi
najboljšo podlago za postopno od-
stranjanje vseh obstoječih odprtih
vprašanj. Med nje sodi tudi u-
reditev vprašanj naše manjšine.

Kakor se Slovenci v Italiji zave-
dajo, da je naša usoda predvsem
odvisna od naših narodnoobramb-
nih sposobnosti, tako hkrati pri-
čakujemo, da bo obisk predsedni-
ka Tita, kakor tudi zaključno spo-
ročilo o pogovorih (v katerem u-
pamo, da bomo omenjeni), pospe-
šilo odstranjanje vseh težav, s
katerimi se naša skupnost sooča
v boju za svojo obstojnost in pol-
nopravnost.

GORAZD VESEL

Obravnava položaja na Bližnjem vzhodu in v Indokini evropske konference, EGS in dvostranskih vprašanj

Razgovori Tito-Saragat, Tito-Colombo in dve plenarni zasedanji - Colombo je potrdil splošni
interes za izboljšanje življenjskih pogojev obmejne prebivalstva - Svečan sprejem rimskega
župana - Tito je priredil večerjo in sprejem v čast Saragatu - Danes odpotuje na obisk v Turin

Prisrčno srečanje med predsednikom republike Titom in predsednikom italijanske vlade Colombom

(Od našega posebnega dopisnika)
RIM, 26. — Drugi, zaključni dan obiska predsednika Tita in
jugoslovanske delegacije v Italiji je bil skoraj v celoti posvečen intenzivni
izmenjavi mnenj med italijanskimi in jugoslovanskimi
predstavniki. Kot včeraj, je bilo tudi danes vzdušje na pogovorih
po splošni oceni izredno prijateljsko in prisrčno, predvsem pa
konstruktivno, kar potrjuje pričakovanje, da bo pomenil obisk predse-
dnika Tita mejnik v odnosih med obema državama, predvsem zaradi
stvarnih perspektiv, ki jih odpira za nadaljnji razvoj sodelovanja in
prijateljstva.

Razgovori so zajeli niz vprašanj,
ki zanimajo obe državi, od položaja
na Sredozemlju in Bližnjem vzhodu
do sodelovanja v Evropi in sklicanja
konference o varnosti, od gospodar-
stvenih problemov do dvostranskih od-
nosov. Razgovori so potekali v več
fazah: plenarnemu srečanju obeh
delegacij so sledili dvostranski raz-
govori med Titom in vladnim pred-
sednikom Colombom, med zunanjimi
ministroma Morom in Tepavcem,
med Tomom Granfilom in ministrom
Zagarijem.

Plenarnega srečanja so se poleg
predstavnika Tita in Saragata ude-
ležili za jugoslovansko stran zuna-
jni ministri Tepavac, predsednik
skupščine slovenije Sergej Kraigher,
predsednik hrvaške vlade Dragutin
Haramija, minister za zunanjo tr-
govino Toma Granfil, veleposlanik
Srđjan Prica in drugi visoki funk-
cionarji. Za italijansko stran pa
predsednik vlade Colombo z mini-
strom Morom, veleposlanik Traba-
la ter funkcionarji predsedstva re-

Po mnenju Colomba karakterizira
mednarodni položaj Italije dva ele-
menta: Prvič pripadnost atlantske-
mu paktu, v katerem vidi Rim jam-
stvo za varnost in ravnotežje sil,
pa tudi element za razvijanje plod-
nejših odnosov v Evropi. Drugič
pripadnost Evropski gospodarski
skupnosti, ki mora biti osnova za
tesnejše politično sodelovanje. Ita-
lija, je dejal Colombo, podpira in bo
podpirala jugoslovanske težnje po
tesnejšem gospodarskem sodelovan-
ju med državami zahodne Evrope.
V zvezi z vprašanjem sklicanja vse-
evropske konference o varnosti je
predsednik vlade navedel stališče
Italije, po katerem je treba kon-
ferenco temeljito pripraviti v okvi-
ru splošnega izboljšanja odnosov
v Evropi. Bolj ugoden položaj bi se
v tej zvezi najbolje ustvaril, če bi
napredovali razgovori za rešitev
berlinskega vprašanja.

Kot smo omenili, so se razgovori
publike in vlade.
Predsednik Saragat je v kratkem
uvodnem nagovoru še enkrat potrdil,
da pomeni Titov obisk čast za
Italijo. Velika prisrčnost, s katero
je rimsko prebivalstvo ter ves ita-
lijanski tisk pozdravil ugodnega go-
sta, je Saragat navedel kot dokaz,
da je v Italiji obisk globoko občuten
ter da obstaja splošno mnenje, naj
se dobri odnosi med Italijo in Ju-
goslavijo še nadalje razvijajo in po-
globijo.

Tito je sprejel Slovence v Italiji

RIM, 26. — Predsednik Socialistične federativne republike
Jugoslavije Tito je danes sprejel štirilansko delegacijo slovenske
narodnostne skupnosti v Italiji, ki so jo sestavljali: poslanec
Albin Šker, predsednik Slovenske kulturno - gospodarske zveze
Boris Race, deželni svetovalec dr. Drago Štoka in podpredsednik
gorijskega pokrajinskega odbora Marko Waltritsch.

Srečanje je bilo v rimskem «Grand Hotelu», kjer je jugoslo-
vanski predsednik priredil sprejem na čast predsednika italijanske
republike Saragata in na katerem so bili prisotni najvišji predstavniki
italijanskega političnega, kulturnega in gospodarskega življenja.

Sestanka s slovensko delegacijo, ki je trajal trideset ur,
so se udeležili tudi Titova soproga Jovanka Broz, predsednik
skupščine SRS Sergej Kraigher, član sveta federacije tov. lidja
Šenjurc in veleposlanik SFRJ v Rimu Srđjan Prica.

Slovenski predstavniki so najprej pozdravili predsednika Tita
in izrazili zadovoljstvo, da je prišlo do obiska, ki pomeni potrditev
pozitivnega razvoja odnosov med Italijo in Jugoslavijo. V prisrčnem
razgovoru so predsedniku Titu obrazložili, kako se izvajajo
sporazumi med obema državama, ki zadevajo manjšino. Poudarili
so koristnost odprtih meja in želje, da bi bila ta meja še bolj
odprta. Pričakovali so mu, da je na podlagi italijanske ustave mogoče
doseči učinkovito zaščito slovenske manjšine. Seznanili so tudi
predsednika Tita s skupnim pismom predsedniku Colombu, v
katerem zahtevajo globalno ureditev problemov slovenske narod-
nostne skupnosti v Italiji.

Predsednik Tito je s pozornostjo poslušal izvajanja slovenskih
predstavnikov in pokazal, da so mu znane razmere, v katerih
manjšina živi. Na koncu je prisrčno pozdravil delegacijo in druge
zamejske Slovence, ki so bili na sprejemu.

lišč o glavnih mednarodnih vpraša-
njih. «Položaj na svetu — je de-
jal — ne daje velikih razlogov za
optimizem», takoj za tem pa je kot
pozitiven element mednarodnega po-
ločaja navedel nedavne sporazume
Zveze republik Nemčije s Sovjet-
sko zvezo in Poljsko. Tito je pre-
dvsim poudaril, da so bila umestno
rešena vprašanja dokončnosti meja
ter v tej zvezi izrekel priznanje go-
pumnosti, ki sta jo imela Brandt
in njegova vlada pri reševanju ta-
ko bolečih problemov.

Veliko zaskrbljenost vzbuja v Ju-
goslaviji položaj na Bližnjem vzhodu,
kjer si stojita nasproti dve svet-
ovni superili ZDA in Sovjetska
zveza. Prisrčnost vojnih morarjev
tudi dveh držav na Sredozemlju po-
meni element nevarnosti. Jugosla-
vija bi želela, da se obe floti umak-
neta s tega področja ter bi tako
omogočile središčnim državam,
da same kujejo lastno bodočnost.
Po kratkem pregledu številnih ju-
goslovanskih pobud zaradi te krize,
je Tito potrdil novo elastičnost
v politiki Karla, kateri pa se žal
ne vedno izpolnjujejo popolna nepo-
stojljivost Tel Aviva. Jugoslovanski
predsednik je podal tudi nekaj vt-
sov z nedavnega obiska v Kairu ter
ugotovil, da je ZAR po šestdesetih
vojni leta 1967 močno okrepila svo-
je gospodarstvo, kot tudi svojo vo-
jaško moč.

Glede drugega žarišča napetosti
na svetu, Indokine, je Tito še enkrat
poudaril pravico vseh narodov azijskega
polkroga, da sami odločajo
o lastni bodočnosti. Omenil je,
da je ta načela izrazil tudi ameri-
škemu predsedniku Nixonu.

Predno je predsednik vlade Co-
lombo obrazložil italijansko stališče
o vseh vprašanjih, je Saragat po-
dal nekaj svojih misli o položaju
v Evropi in v zvezi s pripadnostjo
Italije k atlantskemu paktu. Izra-
zil je željo, da bi prišlo do po-
polne razoročitve in do premoitve
obstoječih blokov, istočasno pa tu-
di, da to niso kratkoročne perspek-
tive.

Colombo je v svojem imenu in v
imenu vlade izrazil zadovoljstvo nad
obiskom, ki pomeni «trdno osnovo
za nadaljnji razvoj odnosov med
Italijo in Jugoslavijo». V tej zvezi
je omenil tudi nedavni sestanek
v Benetkah med Morom in Tepav-
cem, ki odpira perspektive za ko-
ristno utrjevanje prijateljstva in so-
delovanja. Na teh osnovah je Ita-
lija pripravljena, da nadaljuje raz-
govore v bolj konkretnih oblikah.

TOM MARC

Največja vzhodnopakistanska stranka je proglasila neodvisnost bengalske pokrajine

Vzhodni Pakistan je včeraj postal «Ljudska republika bengalskega naroda»

Ostri spopadi med vojsko osrednje vlade v Karačiju ter bengalsko milico
in policijo - Osrednja vlada proglasila izjemno stanje v vsej državi

NOVI DELHI, 26. — Po vesteh zahodnih tiskovnih agencij je šejk
Mujibur Rahman, voditelj največje politične stranke Vzhodnega Paki-
stana «Zveza Awami», proglasil danes neodvisnost Vzhodnega Paki-
stana, ki je dobil novo ime: «Ljudska republika bengalskega naroda».
Proglasitev neodvisnosti Vzhodnega Pakistana in njegovo preimeno-
vanje v ljudsko republiko je sporočila ilegalna radjaska postaja, ki
se imenuje «Neodvisni glas bengal-
skega naroda». Radjisko sporočilo
se glasi: «Šejk je izjavil, da so vsi
prebivalci Vzhodnega Pakistana (75
milijonov ljudi) postali državljani
suverene in neodvisne bengalske
države».

Ista radjaska postaja je sporočila,
da so se vojski vzhodnopakistanske
polka, milica in policija pridru-
žili novi politični oblasti, v boju
za neodvisnost Vzhodnega Pakista-
na. Hkrati so iste oborožene sile
obklopile vojsko Zahodnega Pakista-
na v Citagongu, Komili, Silhetu, Je-
soreju, Barisal in Kulni. Po istih
vesteh so v Vzhodnem Pakistanu v
teku sriditi boji med vojsko Zahod-
nega Pakistana, ki šteje skupno
70.000 dobro oboroženih in izurjenih
mož, ter domačo policijo, milico in

skih obmejnih mest, je v Vzhodnem
Pakistanu dejansko izbruhnila državljanska vojna. Njene posledice
ni mogoče oceniti, zlasti ne zaradi
dejstva, ker ima osrednja vlada
tam močno vojsko. Zaradi vročega
položaja v Vzhodnem Pakistanu so
bile vse letalske zveze med Kara-
čijem in Dako danes in za jutri
ukinjene.

V Karačiju je imel pakistanski
predsednik Yahya Khan govor po
radiu, v katerem je izjavil, da je
osrednja oblast odzvela vse pravice
največji stranki v Vzhodnem Paki-
stanu «Zvezi Awami». Poleg tega
je osrednja oblast v Karačiju pro-
glasila v bengalski pokrajini izjem-
no stanje. Razumljivo je, da bi
oblasti v Karačiju hotele čimprej
vzpostaviti uredno vladno oblast
v Vzhodnem Pakistanu, ki je največji del
Pakistanu. V bengalski pokrajini
živi večji del pakistanskega prebiva-
lstva, ki se ukvarja pretežno s
kmetijstvom in je gospodarsko iz-
redno zaostalo. Vzhodni Pakistan je

Predsednik skupščine Socialistične republike Slovenije Sergej Kraigher

Predsednik izvršnega sveta Socialistične republike Hrvaške Dragutin Haramija

Član zveznega izvršnega sveta SFRJ za zunanjo trgovino Toma Granfil

JARRING ODPOTOVAL IZ NEW YORKA V MOSKVO

Predsednik Tito bo danes sprejel egiptovskega zunanjega ministra

Riad je včeraj prispel v Rim in se bo danes razgovarjal tudi s pred-
sednikom italijanske vlade Colombom in zunanjim ministrom Morom

NEW YORK, 26. — Tu so se de-
jansko prekinili posredni razgovori
med Izraelom in arabskimi državami
za rešitev krize med njimi zaradi
trmoglavega stališča izraelske
vlade, ki neče umakniti svoje vojske
z zasedenih arabskih področij. Zato
je posredovalec OZN, švedski
veleposlanik Jarring odpotoval iz
New Yorka na svoje mesto veleposla-
nika v Moskvo. V New York se
bo vrnil, ko bodo danes pogoji, da
bo njegovo posredovanje res učin-
kovito.

Medtem pa so tudi na razgovori-
h ob obisku jugoslovanskega pred-
sednika Tita v Rimu obirno raz-
pravljali o položaju na Bližnjem
vzhodu. Z obiskom Tita povezujejo
današnji prihod v Rim egiptovskega
zunanjega ministra Riada. Jutri bo
Riada sprejel predsednik vlade Co-
lombo, takoj nato pa ga bo ob 12
uri sprejel na Farnesini italijanski
zunanjji minister Morom.

Kot se je zvedelo v jugoslovanskih
krogih v Rimu, bo predsednik
Tito jutri popoldne sprejel egiptov-
skega zunanjega ministra Riada na
letališču v Pisi. Po razgovoru s

«Politika cen» predmet razprave na seji ZIS

(Od našega dopisnika)
Beograd, 26. — Zvezni izvršni
svet je na včerajšnji in današnji
seji med drugim razpravljal o spor-
nem vprašanju politike cen. Seje
so se udeležili tudi zastopniki re-
publiških in pokrajinskih izvršnih
svetov. V priporočilu, ki ga je pri-
pravila posebna delovna skupina in
ki ga je zvezni izvršni svet načelo-
ma sprejel, se kot osnovno načelo
bodoče politike cen postavlja u-
skladitev domačih cen na notranjem
in svetovnem trgu. Zvezni izvršni
svet soglasno s stališčem svojih
komisij in odborov, ki so proučili
to vprašanje, sodi pa, da se mo-

ra nadaljnja obravnava tega gra-
diva povezati s proučevanjem o-
stalih vprašanj družbeno - gospo-
darskega sistema, ki so neposred-
no povezana s politiko cen, kot na
primer politika dohodka, davčna
politika in politika zaštite domače
proizvodnje.

Zvezni izvršni svet je prav tako
sprejel predlog načela bodočega si-
stema politike cen kmetijskih pri-
delkov, prehranske in tobačne
industrije, za katere bo še nadalje
veljal sistem zadržanih cen in mini-
malnih odkupnih cen. Zveznemu za-
vodu cen in zveznemu tajništvu
za gospodarstvo je bilo naročeno,
da se posvetujeta z republikami in
pokrajinami in nato predložita spi-
sek izdelkov, za katere bodo velja-
le zadržane minimalne odkupne
cene. Z ozirom na tržno stanje je
zvezni izvršni svet sklenil, da se
veljavnost sklepa o zadržanih cen, ki
je stopil v veljavo konec oktob-
ra lani, podaljša do konca aprila.
Soglasno so sklenili ukiniti sklep o
najvišjih cenah kmetijsko prehran-
benih izdelkov.

B. B.

Ribezzi in Berzanti pozdravila Titov obisk kot podlago za razvoj «vzornega» sodelovanja

Z večino glasov sprejet zakonski načrt o porazdelitvi 3.150 milijonov lir

Deželni svet je včeraj z večino glasov sprejel zakonski načrt o porazdelitvi 3.150 milijonov lir ostankov iz poslovanja v finančnem letu 1969, ter tako potrdil program pobud, ki ga je za ta sredstva pripravil deželni odbor. Zakonski načrt je bil sprejet z glasovi KD, PSDI, PSI in MP; proti so glasovali svetovalci PLI, KPI in PSIUP; vzdržali so se svetovalci MSI; svetovalec Slovenske skupnosti je bil odsoten.

Pred začetkom seje je predsednik deželnega sveta Ribezzi izrazil zadovoljstvo deželne prebivalstva sprico Titovega obiska v Italijo. Nihče ne more v tolikšni meri kakor prav naša dežela osvojiti in razumeti pomen tega obiska, je dejal govornik, saj prav čez naše področje poteka odprtja meja, viden primer dobrih sosedskih odnosov med dvema deželama z različno ureditvijo. Poteka obiska sledimo z željo, je nadaljeval prof. Ribezzi, da bi se odnosi med deželama še koristno in prijateljsko poglabili.

Cez našo mejo se leto za letom podaja na desetine milijonov potnikov: to je dokaz konstruktivnega vzdušja ter medsebojnega in lojalnega poznavanja in sodelovanja, ki ga je predsednik naše republike označil za vzornega med obema deželama ob Jadranu.

Naša dežela, ki je tudi prispevala k vzpostavitvi takšnih odnosov dobrega sosedstva, želi, naj bi sprejela načelnikov obeh republik predstavljajo plovidna in trdnost za nadaljnje medsebojno razumevanje med Italijo in Jugoslavijo, primer civilnega in mirnega sodelovanja v Evropi.

Predsednik Berzanti je nato izjavil, da se deželni odbor pridruži izrazom zadovoljstva in željam, ki jih je izrazil predsednik deželnega sveta ob obisku predsednika sosedne republike v Italiji, obisk — je naglasil dr. Berzanti — ki naj bi okrepil obstojec prijateljske vezi med obema sosednjima deželama in pripomogel k utrditvi miru.

V nednem delu seje je spregovoril še najdlji svetovalec v vrsti 17 govornikov, ki so v preteklih dneh izrazili svoja gledišča v zvezi z novim zakonskim načrtom. Namesto napovedane nastopa svetovalec Bettoni, ki je zamudil svoj zaračun kongresa stranke (PSIUP), je spregovoril svetovalec Dr. Cecco. Govornik je napovedal, da bo njegova skupina glasovala proti načrtu, ker da gre za razpršen ukrep, ki bo poleg vsega škodoval naši deželi tudi posredno. Ko bo namreč država uvidela, je dejal, da se dežela sama lotiva javnih del, ki bi jih morala financirati država, bo pač sicer, da je pri nas dovolj denarja tudi za druge posege in bo zategnila vrvice skupne močnje, ko bo Furlanija-Juljska krajina na ponovno zahtevala izredni prispevek 490 milijonov po členu 50 deželnega statuta.

Predlagatelj novega zakonskega načrta, svetovalec Mizauz (KD) je nato odgovoril na nekatere kritike, ki so jih posamezni svetovalci napeli proti načrtu ali proti kakovosti izvedenih posredov. Ter v tej zvezi naglasil skladnost teh posredov z osnovnimi smernicami deželnega odbora. Predsednik deželnega odbora Berzanti pa je odgovoril na kritiko, ki so jo med razpravo izrekli zlasti svetovalci KPI in PSIUP, čes da je z razpoložljivimi 3.150 milijoni ni deželni odbor dotaknil glavnih prenosov, na katere čakajo deželne delavstvo in sindikati, to se presnovno zdravstva, prometa, šole in ljudskih stanovanj. Berzanti je v tej zvezi navedel vrsto posredov, s katerimi je deželna uprava nastopila v prid omenjenim področjem od svoje ustanovitve do danes.

Sledilo je glasovanje o komunističnem predlogu, po katerem naj bi spremeni vsaj nekatere člene novega zakonskega načrta, in sicer v smislu, da bi namenili 500 milijonov lir deželni ustanovi za razvoj turizma, 800 milijonov javnim ustanovam v prometu, 600 milijonov deželni ustanovi za razvoj obrtniškega, 500 milijonov pokrajinskim odborom za ljudske gradnje ter 250 milijonov občinam, ki so jih prizadevali povodnji v letih 1965 in 1966. Predlog je bil zavrnjen z večino glasov.

Nato so predstavniki svetovalskih skupin podali glasovne izjave, pri čem pa so posamezniki, med temi zlasti Baccich (PSD), Del Gobbo (KD), Dal Mas (KPI) in Pittino (PSI) izrazili priložnost za ponovno oblikovanje svojih gledišč v zvezi s političnim strankarskim dogajanjem v deželi. V njihovih nastopih niso prišlo do izraza centve, ki bi se bistveno razlikovale od tistih, ki smo jih pri predstavnikih posameznih strank lahko slišali med razpravo o zakonskem načrtu. Zanimiv je bil razlog, ki ga je med drugimi navedel misovec Morelli za vzdržanje MSI: njegovo skupino moti prispevek 200 milijonov lir za ureditev Risanke, kajti ob smrti bi morali imeti vse pokojne za enakovredne.

Na koncu naj še enkrat kratko povzamemo porazdelitev 3.150 milijonov, katero je potrdil deželni svet na včerajšnji seji: 800 milijonov bo prejela višinska pokrajina, da jih nakaže svojem upniku, pordenonski pokrajini; 200 milijonov bo prejela višinska trgov. Zbornica, ki jih bo tudi nakazala svojem upniku, pordenonski zbornici; 200 mil. bo prejela tržaška občina za ureditev Risanke; 600 milijonov bo pre-

jela goriška pokrajina za speljavo avtocestne zveze med Redipuglio in državno cesto št. 14; 550 milijonov bo prejela družba Autovie Venete za tovrstno postajališče pri Kokočem; 300 milijonov bo prejela bolnišnica v Vidmu; 200 milijonov bo prejela občina Sacile za svoj študijski center; 300 milijonov bo prejela bolnišnica v Tolmeu; skupno torej 3 milijarde 150 milijonov lir.

Tito odlikoval
Ribezzi, Mora in Dulejja

Predsednik deželnega odbora Berzanti in predsednik deželnega sveta Ribezzi sta se sinoči udeležila sprejema, ki ga je v rimskem «Grand Hotelu» priredil jugoslovanski predsednik Tito na čast predsednika Saragata. Sprejema so se udeležili tudi podtajnik na ministrstvu za zunanjo trgovino Belci in nekatere druge osebnosti iz Furlanije-Juljske krajine.

Predsednik deželnega odbora Berzanti se je na povabilo predsednika Saragata udeležil tudi sprejema, ki ga je v četrti zvečer priredil v Kvirinalu na čast jugoslovanskega gostom predsednik Saragata.

Predsednik Tito je ob svojem obisku v Italijo odlikoval predse-

Ostale vesti iz tržaške kronike berite na 6. strani

Čimprej naj se uredi Kraški muzej in jedro za ohranitev kraške vasi

Strokovnjaki so že izbrali najbolj primeren kraj

Nerazumljivo stališče dolinskega in zgonskega župana

Kot je razvidno iz tiskovnega poročila se je pokrajinska uprava lotila tudi uresničitve pobude za ustanovitev Kraškega muzeja. V ta namen je vladni komisar dodelil nad 50 milijonov lir v okviru pobud za proslavo «Trst 1918-1968». Posebna komisija, ki jo je imenoval prejšnji pokrajinski svet, je glede tega vprašanja izrekla svoje mnenje in podčrtala nujnost, da omenjeni muzej ne bi smel ostati mrtva stvar, ampak sestavni del življenjskega kiba kraške vasi ter kulturne središče, ki naj bi imelo možnost nadaljnjega razvoja. V tem smislu je omenjena komisija predlagala Repen kot kraj za ureditev muzeja, in sicer nekaj starih kraških hiš, ki so v neposredni bližini «Kraške hiše», ki jo je uredila zadruga «Naš Krass». Na ta način bi se ustvarilo prvo pomembno jedro za ohranitev arhitekture in kraškega okolja. Do podrobnih zaključkov so prišli tudi na srečanju, ki ga je lani organizirala zadruga «Naš Krass».

Predsednik pokrajine je pred dnevi sklical dve seji, katerih so se udeležili pokrajinski odborniki za javna dela Lucijan Volk, odborniki tržaške občine Mocchi, miljski župan Millo, dolinski župan Lovriha, repenbrski župan Miha Gustin, zgonski župan Josip Guštin in nabrežinski župan dr. Legisa. Vsi so se strinjali, da je treba čimprej uresničiti zamisel o ustanovitvi «Kraškega muzeja», dolinski in zgonski župan pa sta imela pomisleke glede izbire kraja. Zahtevala sta, naj bi preučili možnost ustanovitve «Kraškega muzeja» v zgonski občini. Odbornik Volk je poudaril, da bi se na ta način vsa zadeva povrnila v prvo fazo preučevanja, ko pa je nujno potrebno da se čimprej začne uresničevanje pobude in da se ohrani vrednost finančnih sredstev. Odpraviti je treba ozke krajevne pogoje, da ter upoštevati spodbude, ki bi jih ustanovitve večjega kompleksa v Repnu sprožila tako na turističnem in gospodarskem, kakor tudi na kulturnem področju na vsem Krasu.

...
V zvezi z gornjim poročilom pokrajinske uprave je treba ugotoviti, da so se strokovnjaki, ki so razpravljali med drugim tudi o lokaciji novega kraškega muzeja, že pred dobrima dvema letoma zdeli, da bi bilo treba muzej ustanoviti v neposredni bližini «Kraške hiše». Priporočilo strokovnjakov so takrat sprejeli tu-

di župani okoljskih občin, oziroma njihovi predstavniki, zaradi česar se nam zdijo čudno, da sta sedaj dva župana proti temu predlogu in predlagata, naj se muzej postavi v območje občine Zgonik.

Že v času, ko se je na zasebno pobudo obnavljala Kraška hiša v Repnu, je bilo izraženo mnenje in želja, naj ne ostane samo pri obnovi hiše, temveč naj se po možnosti ohrani in obnovi več hiš, ki naj tvorijo zaključeno celoto, tako da bodo naši znanjci lahko imeli predstavo, kakšno so bile stare kraške vasi in kako so ljudje v njih živeli. O tem so bile napisane tudi študije članov Etnografskega muzeja iz Ljubljane in Zavoda za spomeniško varstvo SRS, ki sta sodelovala pri obnovi sedanje Kraške hiše.

Poleg tega moramo upoštevati repenbrsko občino tudi kot celoto, namreč iz zgodovinskega in arhitektonskega vidika, in to nam še bolj potrjuje pravilnost stališča strokovnjakov (med katerimi so bili prof. Milko Matičetov, dr. Samo Pahor, dr. Montenero, prof. Polidini in drugi), ki so enotno predlagali lokacijo prav v tej občini.

Zato bi bilo koristno, da bi predstavniki občin in pokrajine našli skupni jezik in potrdili že sprejete sklepe, tako da bi do realizacije muzeja prišlo čimprej.

VČERAJ NA TRGU OBERDAN

Nemoteno sežiganje našega dnevnika

Eden izmed naših čitateljev nam je sinoči okrog 19. ure sporočil sledeče:

«Ura je bila okrog polne in pol, ko sem šel danes čez Trg Oberdan. Blizu stavbe, v kateri je licej «Dante», sem opazil skupino kakšnih osem golobradih fantalov, ki so jih ustanovitve večjega kompleksa v Repnu sprožila tako na turističnem in gospodarskem, kakor tudi na kulturnem področju na vsem Krasu.

...
V zvezi z gornjim poročilom pokrajinske uprave je treba ugotoviti, da so se strokovnjaki, ki so razpravljali med drugim tudi o lokaciji novega kraškega muzeja, že pred dobrima dvema letoma zdeli, da bi bilo treba muzej ustanoviti v neposredni bližini «Kraške hiše». Priporočilo strokovnjakov so takrat sprejeli tu-

Predlagatelj novega zakonskega načrta, svetovalec Mizauz (KD) je nato odgovoril na nekatere kritike, ki so jih posamezni svetovalci napeli proti načrtu ali proti kakovosti izvedenih posredov. Ter v tej zvezi naglasil skladnost teh posredov z osnovnimi smernicami deželnega odbora. Predsednik deželnega odbora Berzanti pa je odgovoril na kritiko, ki so jo med razpravo izrekli zlasti svetovalci KPI in PSIUP, čes da je z razpoložljivimi 3.150 milijoni ni deželni odbor dotaknil glavnih prenosov, na katere čakajo deželne delavstvo in sindikati, to se presnovno zdravstva, prometa, šole in ljudskih stanovanj. Berzanti je v tej zvezi navedel vrsto posredov, s katerimi je deželna uprava nastopila v prid omenjenim področjem od svoje ustanovitve do danes.

Sledilo je glasovanje o komunističnem predlogu, po katerem naj bi spremeni vsaj nekatere člene novega zakonskega načrta, in sicer v smislu, da bi namenili 500 milijonov lir deželni ustanovi za razvoj turizma, 800 milijonov javnim ustanovam v prometu, 600 milijonov deželni ustanovi za razvoj obrtniškega, 500 milijonov pokrajinskim odborom za ljudske gradnje ter 250 milijonov občinam, ki so jih prizadevali povodnji v letih 1965 in 1966. Predlog je bil zavrnjen z večino glasov.

Nato so predstavniki svetovalskih skupin podali glasovne izjave, pri čem pa so posamezniki, med temi zlasti Baccich (PSD), Del Gobbo (KD), Dal Mas (KPI) in Pittino (PSI) izrazili priložnost za ponovno oblikovanje svojih gledišč v zvezi s političnim strankarskim dogajanjem v deželi. V njihovih nastopih niso prišlo do izraza centve, ki bi se bistveno razlikovale od tistih, ki smo jih pri predstavnikih posameznih strank lahko slišali med razpravo o zakonskem načrtu. Zanimiv je bil razlog, ki ga je med drugimi navedel misovec Morelli za vzdržanje MSI: njegovo skupino moti prispevek 200 milijonov lir za ureditev Risanke, kajti ob smrti bi morali imeti vse pokojne za enakovredne.

Na koncu naj še enkrat kratko povzamemo porazdelitev 3.150 milijonov, katero je potrdil deželni svet na včerajšnji seji: 800 milijonov bo prejela višinska pokrajina, da jih nakaže svojem upniku, pordenonski pokrajini; 200 milijonov bo prejela višinska trgov. Zbornica, ki jih bo tudi nakazala svojem upniku, pordenonski zbornici; 200 mil. bo prejela tržaška občina za ureditev Risanke; 600 milijonov bo pre-

Eden izmed naših čitateljev nam je sinoči okrog 19. ure sporočil sledeče:

«Ura je bila okrog polne in pol, ko sem šel danes čez Trg Oberdan. Blizu stavbe, v kateri je licej «Dante», sem opazil skupino kakšnih osem golobradih fantalov, ki so jih ustanovitve večjega kompleksa v Repnu sprožila tako na turističnem in gospodarskem, kakor tudi na kulturnem področju na vsem Krasu.

...
V zvezi z gornjim poročilom pokrajinske uprave je treba ugotoviti, da so se strokovnjaki, ki so razpravljali med drugim tudi o lokaciji novega kraškega muzeja, že pred dobrima dvema letoma zdeli, da bi bilo treba muzej ustanoviti v neposredni bližini «Kraške hiše». Priporočilo strokovnjakov so takrat sprejeli tu-

VELIKA IN ZANIMIVA RAZSTAVA O TABORIŠČIH

Danes ob 18. uri neuradna otvoritev. V Milanu je lani vzbudila veliko zanimanje in izreden obisk

Na pomorski postaji bodo danes ob 18. uri odprli veliko in zelo zanimivo razstavo o koncentracijskih taboriščih. Svečana otvoritev bo v petek, 2. aprila ob navzočnosti sen. Pjera Calfeltija in oblasti. Razstavo, ki je bila lani prvič v Milanu, kjer je vzbudila veliko zanimanje in privabila izredno število obiskovalcev, prireja Vsestransko združenje bivših političnih deportirancev v okviru vsedravnega kongresa, ki bo v Trstu 2., 3. in 4. aprila.

Razstava je urejena z vidika zgodovinske analize vzrokov, namenov in metod nacističnega ustroja za izkoriščanje delovne sile in uničevanja političnih nasprotnikov. Judov in narodov, ki so se upirali nacističnemu okupatorju ter se borili za svobodo.

Ta razstava ni torej običajni prikaz bolni ali manj znanih, čeprav strahotnih slik in dokumentov o nemških koncentracijskih taboriščih, ki so bile že razstavljene v Kulturnem domu in v nekatereh vaseh na Trškem. Zato toplo pri-

poročamo vsem, da si razstavo ogledajo.

Razstava bo odprta do 7. aprila, vsak dan od 10. do 13. in od 15. do 20. ure. Vstop je prost.

Za turistično sodelovanje med našo deželo in Poljsko

Podpredsednik deželnega odbora Mora se je včeraj dopoldne sestel v Rimu s poljskim ambasadorjem v tem mestu Cabasinkjem. Srečanja se je udeležil tudi poljski kulturni svetovalec Kabate. Mora je orisal ambasadorske priprave za razstavo, ki jo bodo poljski umetniki pripravili med turistično sezono v Lignanu. Na srečanju so razpravljali tudi o nekaterih pobudah turističnega značaja med našo deželo in Poljsko. Ambasador Cabasink je zagotovil, da se bo zavezal za to, da bi se turistično sodelovanje med Furlanijo-Juljsko krajino in njegovo domovino lahko v bodoče primerno razvilo.

Časnikarju Paolu Paollettiju je žena ta dni povila krepkega sinčka. K srečnemu dogodu mu kolegice in kolegi Primorskega dnevnika iskreno čestitajo

Izvoljeni novi odbori ANPI za pokrajini Trst in Videm

Napovedano je, da bo kongres ANPI za goriško pokrajino v kratkem

V poročilu o pokrajinskem kongresu ANPI za tržaško pokrajino, ki je bil 13. t.m., smo v našem dnevniku od 14. t.m. sporočili, ali obljubil, da bomo imena članov novega odbora ter razdelitev funkcij objavili pozneje, ko se bo novi odbor sestel na svoji prvi seji. Danes lahko sporočimo, da je bila seja novega odbora v ponedeljek 22. t.m. in da si je 12 novoizvoljenih odborov tako porazdelilo svoje funkcije:

predsednik: Arturo Calabria
podpredsednik: Marija Bernetič
odv. Eugenio Laurenti
Bruno De Gavarro
tajništvo: Vladimir Kenda
Anton Gregoric-Gregori
Bruno Steffé
Aldo Neri

ostali člani odbora: Dusan Lovriha
Agostino Zerilli
Bonomo Tominec
nadzorni odbor — člani: Gino Marasciello
Emilio Burolo
Emil Žužek
Ferdinand Rukin
Spartaco Valentini

Iz Vidma pa nam je pokrajinski odbor ANPI sporočil, da se je 15. t.m. sestel pokrajinski odbor ANPI za videmsko pokrajino, ki je bil izvoljen 7. marca na X. pokrajinskem kongresu. Člani so si v smislu statuta tako razdelili funkcije pod presteusom sen. Pellegrinija:

predsednik: Federico Vicentini, podtajnik Od-pornskega gibanja v inozemstvu
I. podpredsednik: dr. Alberto Cosattini, predstavnik gibanja «Giustizia Libertà»
II. podpredsednik: prof. Luigi Raimondi predstavlja «C.I.L.L. militare»
III. podpredsednik: arh. Adelchi Gobbo, predsednik brigad «Garibaldi»
pravni tajnik: Bruno D'Orlando iz formacij «O-soppo»

Za ostale člane odbora so bili izvoljeni sledeči partizani: prof. Rino Domenicali
Fidalmio Garosi
Livio Gortardo
Bruno Grion
prof. Giuseppe Jacolutti
dr. Romano Marchetti
rag. Renzo Pilotto
Tarcisio Rizzi
Primo Sortino
Giuseppe Stel
Mario Tonelli
dr. Lino Argenton
Gino Colautti

Koncerti

Italijansko avstrijski kulturni krožek v Trstu priredi v ponedeljek, 29. t. m. ob 21. uri v veliki dvorani Krožka za kulturo in umetnost v Ul. San Carlo 2 koncert pianista Rudolfa Buchbinderja. Program: Chopin - Sonata op. 58, W. A. Mozart - Variacije K 265, R. Schumann - Karneval.

Gledališča

VERDI
V nedeljo popoldne ob 16. uri na dnevni red v vseh prostorih četrti predstava opere Musorgskega «Bo-vanščina» s istimi nastopajočimi kot pri prejšnjih predstavah. Dirigent Oskar Danon. Režija Mladen Sablić. Sodeluje baletni zbor beograjske Opere.

Predavanja

Italijansko elektrotehniško in elektronsko združenje (tržaška sekcija), Nemški kulturni inštitut in Inštitut za elektrotehniko in elektroniko tržaške univerze, prirejajo predavanje prof. Uda Stormerja na temo «Človek in avtomati» problemi moderne kibernetike. ki bo v torek, 30. t.m. ob 19. uri na se-dežu Nemškega kulturnega inštituta v Ul. Coroneo 15.

VEČER MLADIH SLIKARSKIH UMETNIKOV

na katerem bodo sodelovali v besedi in sliki Robert Kozman, Deziderij Švara, Franko Vecchiotti, Franko Volk, Boris Zulfan in Edvard Žerjal.

Navzoče mlade umetnike bo predstavil kritik Milko Bambič.

Vijudno vabljeni!

PD «GRBEC» V SKEDNJU

V torek, 30. marca ob 20.30 gostuje

v kinodvorani v Skednju dram-ski odbor PD Tabor z Opčin s komedijo B. Nušica

«Žalujoci ostali»

Skedenjci, napolnite dvorano; odlično se boste zabavali!

AMATERSKI ODER PROSEK-KONTOVEL

V nedeljo, 28. marca ob 17. uri v prosvetnem domu na Proseku

Norman Krasna

DRAGA RUTH

Vesoljca v šestih slikah

Režija Stane Raztresen.

PROSVETNO DRUŠTVO «VESNA» iz KRIZA

vabi na

OBČNI ZBOR

ki bo danes, 27. marca 1971 ob 20. uri v prvem sklopu in ob 20.30 v drugem sklopu v prostorih P. d. Albert Sirk.

Dnevni red: 1. Otvoritev, 2. poročila predsednika, tajnika in blagajnika, 3. poročilo nad-zornega odbora, 4. razrešnica staremu odboru, 5. volitve, 6. razno.

SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO TABOR — OPČINE

priredi gostovanje

PROSVETNEGA DRUŠTVA «KRAŠKI DOM» — REPEN-TABOR

v nedeljo, 28. t.m. ob 17.30 v Prosvetnem domu na Opčinah.

Sporod:

1. Repenbrska igralska skupina z anodajanko «Svetovansko ženitovanje» (M. Miljot).
2. Repenbrski pevski zbor «Srečko Kumar» — pev. M. Guštin.
3. Prizor iz Labodjega jezera.

VIJUDNO VABLJENI!

Ljudska prosveta

Prosvetno društvo Slovenec iz Borštni priredi danes, 27. marca ob 20.30 v dvorani Solskih sester prosvetni večer. Stane Raztresen bo pripovedoval slovenske balade in romane.

Prosvetno društvo «Kraški dom», Repenbrski vabi na redni občni zbor, ki bo v sredo, 31. marca 1971, ob 20.30 v prvem sklopu in ob 21. uri v drugem sklopu v prostorih nad občinsko kopalnico v Repenbrski.

Vijudno vabljeni!

Odbor

Razna obvestila

Kmetijska zadruga Trst vabi svoje člane na redni občni zbor, ki bo v nedeljo, 28. marca 1971 ob 9. uri v sejni dvorani v Ul. Geppa 9/1 (Gregoričeva dvorana).

Dnevni red: 1. Poročilo upravnega odbora, 2. Poročilo nadzornega odbora, 3. Predložitev diskusije in odločitve obratna za leto 1970, 4. Izvolitev upravnega odbora po določbah statuta, 5. Razno.

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes ob 19.30 cime-mascope barvni film:

L'AMANTE

po romanu Paula Guimarda

Igrata: Romy Schneider in Michel Piccoli

Darovi in prispevki

Štetanija Marc daruje 1.500 lir za solo-sponkenik NOB v Cerklenu

Slovensko gledališče v Trstu

Kulturni dom

GOSTOVANJE DRAME SNG IZ LJUBLJANE

William Shakespeare

Scenograf: Sveta Jovanović
Kostumograf: Milja Jarčeva
Glasba: Ivo Petric
Prizori: borbi Andrej Zajc
Režiser: ZARKO PETAN

Nastopa ves igralski ansambel
Drame, v naslovni vlogi: Boris Kraij

DANES, 27. t. m. ob 21. uri (Abonma premierski, Red A in mladinski v četrtke)

v nedeljo, 28. t.m. ob 16. uri (Red B — nedeljski popoldanski, okoliški in mladinski v sredo)

Avtobus št. 1: Trnovca 14.45, Prečnik 14.50, Cerovlje 14.55, Vojkovo 15.05, Sesljan 15.05, Nabrežna 15.15, Prosek 15.20, Kontovel 15.20.

Avtobus št. 2: Volčki Repen 14.40, Brščički 14.45, Mal Repen 14.50, Zgonik 15., Saleš 15.05, Sv. Krž 15.10.

OB UDELEŽBI STROKOVNJAKOV IZ ITALIJE IN TUJINE

Od 9. do 12. septembra tržaški zdravniški dnevi

Tema letošnje 25. izvedbe bo srce, hibe, diagnoza in kirurški posegi

Letošnji tržaški zdravniški dnevi, bodo — kot je javil predsednik organizacijskega odbora primarij prof. E. Tagliaferro — od 9. do 12. septembra. Uvodni referat bo imel kot v prvi izvedbi zdravniških dnevov pred 25. leti, prof. Valdoni, ki bo obenem častni predsednik, druga poročila pa bodo imeli domači in tuji strokovnjaki v srčni kirurgiji. Osnrednja in praktična edina tema razprav bo srce, ki predstavljajo zaradi hibe, ki se pojavljajo, in splošnega napredka, tako v prognozah kot v kirurških posegih, zani-mivo poglavje sodobne medicine.

Prav ta tema bo privabila v Trst ne samo italijanske strokovnjake, temveč tudi najbolj znana imena iz Francije, Anglije in celo Amerike ter ni izključeno, da tudi izvedence iz vzhodnih držav.

Povečanje števila hibe in pešanja srca ter napredek kirurgije, s katero je moč rešiti ljudi, ki so bili pred nedavnim dokončno obsojeni, je sodoben argument, katerega pa bo treba še bolj poglobiti. In prav na tržaških zdravniških dnevih bo o tem govor v številnih, sicer strokovnih referatih, ki jih bodo spremljali s slikami in tudi filmi.

Poleg prof. Valdonija iz Rima, bodo pred elto v tej stroki spregovorili še prof. G. Baroldi iz Milana, prof. E. Braunwald iz San Diega v Kaliforniji (ZDA) in prof. Maseri iz Pise. Ti bodo imeli referate 9. septembra, medtem ko bo popoldne okrogla miza s posegi G. Marchettija in F. Rovellija iz Milana, N. Braunwaldove iz San Diega, Reala iz Rima, Seebata iz Pariza, Favallora iz Clevelanda (Ohio, ZDA). V petek druga okrogla miza o «Pace-makers» s posegi dr. Fregula iz Vidma, prof. A. Actisada iz Turina, prof. C. Ranzija iz Lecca, prof. F. Camerlinja in L. Giarellija iz Trsta, prof. Torressa iz Marseeja, prof. Rossija iz Rima, prof. Dalla Volte iz Padova, prof. M. Kinnepala iz Milana in prof. A. Pivnicko iz Pariza.

Posege in referate o specifičnih problemih so najavili tudi prof. Pellegrini iz Milana, prof. V. E. Björker iz Stockholma, prof. Cevese iz Padova, prof. Morini iz Turina, prof. Muntioni, Pizzetti in Cecchi iz Firenze, prof. Wooler iz Leedsa (Anglija), prof. Pedefleri iz Turina in prof. Morea iz Padova.

Časnikarju Paolu Paollettiju je žena ta dni povila krepkega sinčka. K srečnemu dogodu mu kolegice in kolegi Primorskega dnevnika iskreno čestitajo

Razstave

NATURA VIVA — TRŽASKI EKOTARIUM, Dvoredov XX, septembra 31. Razstava in travina tropičnih, sladkovodnih in morskih rib eksotičnih živali (sesalcev, ptic, pla-zilcev, dvoživk). Odprto vsak dan tudi ob nedeljah, od 10 do 13 ure ter ob 16. do 20. ure, Zares spek takularna razstava.

Včeraj-danes

Danes, sobota, 27. marca
RUPERT
Sonce vzhaja ob 5.56 in zahaja ob 18.25. Dolžina dneva 12.29. Luna vzhaja ob 5.53 in zahaja ob 19.43.

Jutri, nedelja, 28. marca
JANEZ

Vreme včeraj: najvišja temperatura, 8,8; najnižja 6, ob 19. uri, 7, zračni tlak 1005,4; stalen, veter 14 km severovzhodni, vlaga 78 odst., padavine 5,6 mm; nebo pooblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 8,7 stopinj.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 28. marca 1971 se je v Trstu rodilo 11 otrok, umrlo je 17 oseb. Umrli so: 90-letna Francesca Paganini, 72-letna Giacomina Tacco por. Coretti, 21-letna Maria Angela Handel, 21-letna Bruna Antimi vd. Rebez, 71-letna Gisella Stolz por. Riva, 54-letni Renato Persici, 75-letna Immacolata Scapigliere por. Laporta, 64-letni Carlo Giovanni, 21-letni Bruno Spinelli, 89-letna Irma Schwab vd. Ruggeri, 30-letna Giuliana Zanini por. Rumen, 23-letni Bruno Montina, 1 mesec stara Cristina Gaetani, 18 dni star Roberto Radetich, 65-letni Rodolfo Canziani, 77-letna Ida Bianconi por. Vernarelli.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 18. ure)

Vleimetti, Trg Borsia 12, Canturo, Ul. Rossetti 33, Alla Madonna del Mare, Largo Pave 2, San-t'Anna, Erta di S. Anna 10 (Kolkovec).

NOCNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30)

Biasoletti, Ul. Roma 18, Davanzo, Ul. Bernini 4, Al Castoro, Ul. Cavani 11, Sponza, Ul. Montorsi-no 9 (Rojan).

VČERAJ PRED TRŽAŠKIM PRIZIVNIM SODIŠČEM

V «Paradis» sta se dva golobradca predrzno spravila na štiri agente

Sodniki so drugemu obtožencu, ki so ga na prvostopni obravnavi oprostil, to pot izrekli kazen 6 mesecev zapora - Nezakonito si je prisvojil avtomobil v popravilu...

Na zatočni klopi tržaškega prizivnega sodišča (preds. Franz, tož. Mayer, zapis. Mosca) sta včeraj sešla 21-letni Albino Stopar iz Ul. Farneto 32 in 21-letni Giordano Capozzolo iz Drevoreda Campi Elisi št. 15, ki sta se morala zagovarjati zaradi žalitve in upora štirim agentom javne varnosti.

Bilo je v nedeljo 30. avgusta lani, ko so štiri agenti javne varnosti, Sabino Caputo, Salvatore Cardinale, Angelo Cotroneo in Domenico Macri, vstopili v znano plesišče «Paradis», da bi se malce razvedrili in kajpada zaplesali. Okrog 20. ure je agent Caputo vstopil v stranske, pri tem pa ga je Stopar predrzno pahnil proti steni. Agent je vključno vprašal fanta, naj mu pove, zakaj ga je porinil, ta pa ni bil preveč pomislil, kaj mu je storiti, je s pestjo udaril Cardinale v obraz, da se je ves okrvavljen zvrnil na tla. Kolegu je prišol na pomoč drugi agent, Cardinale, vendar sta takoj bila pri njem Stopar in Capozzolo ter mu skušala preprečiti, da bi priškolil naplemenu Caputo na pomoč. Po kratkem tepežu je agentu le uspelo poklicati na pomoč ostala dva agenta, ki sta bila v dvorani, pri tem pa ga je razboriti Stopar brčnil v dimlje ter ga dvakrat udaril s pestjo v obraz.

Četverici agentov je končno uspelo onesposobiti golobradca ter ga zadržati do prihoda agentov letnega oddelka kvesture. Pred njihovi prihodom pa vse zadeve še ni bilo konec. Capozzolo, ki je bil vso tisto zvečer na tla uniforma, nato pa z zamahom roke odvrnil agentovo kapo na tla.

Medtem ko so Stoparja odpeljali na varnostno na kvesturo, so Capozzola pospremili še prej v bolnišnico, ker se je med tistem tepežem lažje ranil po roki. Med samim prevozom v bolnišnico pa je mladenič izvedel iz zepa črepijo razbitega kartera ter si jo potisnil v usta. Ko so ga pozneje vprašali za pojasnila, jim Capozzolo ni znal odgovoriti in je čeljal, da se ne spomni ničesar.

Kazenski sodniki so na razpravi dne 17. novembra lani obsodili Stoparja pogojno in brez vpisa v kazenski list na 5 mesecev zapora, Capozzola pa so zaradi pomanjkljivosti dokazov oprostil vsake krivde. Proti tej razsodbi je vložil priziv in javni tožilec, katerega prizivne razloge je na včerajšnji razpravi zagovarjal dr. Mayer. Le-ta je predlagal sodnemu zboru, naj obsodi Capozzola na 9 mesecev zapora, v ostalem pa je v celoti sprejel tožilecove predlog.

Pred istim sodiščem sta se morala zagovarjati tudi 36-letni Giuseppe Moro iz občinskega prenočišča v Ul. G. Gozzi 5 ter 28-letni Michelangelo Raso iz Trga Volonarijani 3. Prvi je bil obtožen nezakonite prisvojitve blaga, drugi pa odklonitve posredovanja osebnih podatkov.

Nekaj pred polnočjo 18. januarja lani je mestni redar Claudio Quadrelli telefonsko poklical v Ul. Gozzi podčastnika agentov letnega oddelka kvesture Dal Praja, kjer naj neki avtomobilist trčil v njegov parkirani fiat 800 in mu poškodoval del pločevine. Ko ga je redar vprašal dokumente, mu je ta kategorično odvrnil čez, da ni nobene pravice povpraševati za njegove osebne podatke. Potem ko je podčastnik Dal Praja legitimiral avtomobilista in ugotovil, da se imenuje Michelangelo Raso, je le-ta prejel pripovedovati policistu, da je prišel s prijateljem Monom z avtom «bianchina» do občinskega prenočišča. Tu je Moro izvedel iz vozila ter zaprosil Raso, naj ga za trenutek potrkova. Ker pa je Raso menil, da tako parkirano vozilo ovira promet, je, kljub temu, da je imel le vozniško dovoljenje, vzel avtomobil in ga odvozil v hotel. Nekeč voznje pa je z zadnjim delom trčil v redarjev parkirani «600».

Kmalu potem, ko je Raso nehal pojasniti policistu, se je vrnil Moro in takoj povedal, da avto ni njegov, pač pa da ga je lastnik mednjega pripeljal do Ulice Gozzi. Podčastnik Dal Praja je vsa stvar malce zamudila in tako je povabil mladi moška na zaslišanje na kvesturo.

Tu je vsa zgodba, tista prava seveda, prišla končno na dan. Lastnik «bianchine», Antonio Rubino, je povedal agentom, da je pred dnevi pripeljal svoj avto v mehanično delavnico v Ul. J. della Croce, da bi ga dal popraviti. Ker ni našel lastnice delavnice, je izročil ključ Rasoju, da ga popravi. Raso je prišel nazaj, da se je pojasnila, da Moro ni bil njen uslužbenec, ampak je le slučajno opravil kako delo in ni imel nobene pravice odločati o postitvi v delavnici.

Pod vsemi temi dokazi je Moro moral kloniti. Priznal je, da si je, kljub temu, da so mu že pred leti odvzeli vozniško dovoljenje, nezakonito prisvojil vozilo, da bi se malce odpeljal na sprehod... Tržaško kazensko sodišče je na razpravi z dne 27. aprila lani obsodilo Moro na 8 mesecev in 5 dni zapora ter 65 tisoč lir denarne kazen.

Na 9 dni pripora.

Proti gornji razsodbi je vložil priziv le Raso, ki je bil na včerajšnji razpravi odsoten. Sodniki so v celoti sprejeli tožilecove in branilecove predlog odv. Padovanija po prekriti sodnega postopka zaradi amentije.

Mladenec iz Cervignana podlegel poškodbam

Predvčerajšnjim zvečer je na nekroirškem oddelku bolnišnice podlegel poškodbam 24-letni Bruno Montina iz Cervignana, katerega so 13. t.m. ponoči sprejeli zaradi izredno hudih lobanjskih in drugih telesnih poškodb s pridržano prognozo.

Tedaj so istočasno sprejeli s prognozo okrevanja v dveh mesecih na ortopedskem oddelku 26-letno Stanico Buric iz Ul. Denote. Agenti cestne policije so tiste noči ugotovili, da sta se Montina in Buriceva vračala s fiatom 500 iz Berkovej v mesto, ko je vozilo v Mirmarškem drevoredu v višini «Piccolo mondo» zšlo s ceste in silovito treslo v drog električne napeljave.

Ustrelila sta novo: prijavljena sodišču

V sredo je komisariat javne varnosti pri Sv. Soboti prijavil sodnim oblastem 21-letnega Maurizia Del Rea iz Skedenje ulice 117 in 23-letnega Egidio Muzino iz Ul. Smečini 69, ki sta kršila nekaj členov kazenskega zakonika in enotno besedilo pravilnika o lovu.

Dne 31. oktobra lani zgodaj popoldne je Muzina opazil na strelhi hiše nasproti svojega stanovanja veliko sovo. Pobral je odedo in se je s prijateljem Del Rejem, ki je imel zračno puško, odpravil na lov. Sova je bila na strelhi in se ustavila na koncu stranskega uličnega dela, na Stari stranski ulici, do koder sta ji fanta sledila z Muzinovim avtom. Tu jo je Muzina ujel in jo izročil Del Reju, ki jo je držal doma, dokler ni poginila.

PO NEKAJ DNEH POLICIJSKE PREISKAVE

ODKRITA VLOMILCA V TRŽIŠKO LEKARNO

Denar sta si razdelila, eden si je pridržal bolj uporabne reči, drugi pa ukradena mamila

S fonogramom je goriška kvestura 18. t.m. opozorila tržaško, da so neznanci vlomili v nočnem času v lekarno Gloria Olivierija v Tržicu, pri čemer so odnesli poleg nekaj tisočakov v gotovini tudi precejšnje število preservativov in, kar je bilo najhuje, nekaj stekleničk mamil, točneje simpamin, kofein, morfin in opij.

Letošnji oddetek tržaške kvesture se je nemudoma lotil preiskave na 24. t.m. je bil eden od tatov že znan. Identificirali so ga za 22-letnega Alessandra Grassa iz Pierla, ki je svedeča zadevo priznal in pojasnil, da si je prisvojil denar razdelil z nekim «Mariom», ki je zadržal preservative, medtem ko je mamila pustil njemu.

Agenti so nemudoma šli na dom, da bi zaplenili mamila, toda Grassa ni bilo, povedala, da jih je odvrnil. Nekega dne, je izjavila agentom, se je oglašil visok, plavalca fant, ki jo je opozoril, da so sina zaprli verjetno zaradi mamil. Zenska ni hotela izgubiti časa. Pogledala je po stanovanju in našla stekleničke: vsebino je vrgla skozi vodni lijak, stekleničke pa odvrnila na bližnji travnik, kjer so jih agenti res našli in jih priložili kot dokaz poročilo, ki je romalo na sodišče. Grassa so seveda zaprli in ga prijavili sodišču pod obtožbo tatvine in posesti mamil.

Uspela stavka bolničarjev

Stavka bolničarjev in drugih uslužbenec v zasebnih bolnišnicah «Sv. Justa» in hiralnice v Ul. Diaz v Gorici je v oceloti uspeša. Delni odbor za zdravstvo je delegirani stavkajočim zagotovil posredovanje pri ministru za zdravstvo in v okviru delne uprave za pravično in pospešeno rešitev spora z izenačenjem njihovega staleža z onim po državnih bolnišnicah. Do danes je, da bodo pri delovnih eventualnih prispevkih vodstvu teh bolnišnic upoštevali tudi položaj njihovih uslužbenecov.

Sindikati so ocenili ta zagotovila kot pozitivna, vendar bodo nadaljevali s sindikalno akcijo do končnega uspeha.

Dve prometni nesreči

Včeraj ob 13.10 so sprejeli za pet dni na zdravljenju v goriško splošno bolnišnico 61-letnega upokojenca Luigia Barbianja iz Gorice, Ul. Colombo 6, ki ga je na kršitvi ulice Leopardi in Casale podrl neki avtomobilist, ki se je peljal proti domu. Dobil je poškodbe na lobanji in po obrazu.

Ob 16. uri pa so pridržali za 7 dni na zdravljenju 32-letnega Jurija Rojca iz Gorice, Ul. Cappella 17,

Sova je bila last 39-letnega Claudia Campagnola iz Ul. Salvi, ki jo je kupil za 100.000 lir.

VESTI Z ONSTRAN MEJE

Priprave za proslavo marežanskega upora

V Kopru je bila včeraj dopoldne prva seja propagandne komisije odbora za proslavo 50-letnice marežanskega upora. Komisija je sprejela širok program dela, saj gre za osrednjo proslavo 30-letnice vstaje. Osrednja proslava 50-letnice marežanskega upora bo ob koprskem občinskem prazniku 16. maja v Marezigah. Na proslavi bo govoril republiški predstavnik, nato pa bo sledil bogat kulturni program, med drugim recital o marežanskem uporu, partizanski miting ter nastop pevskih zborov in godb. V nedeljo, 16. maja bodo tudi odkrili spominsko ploščo Ivanu Babčiču, ki so ga fašisti ubili med uporom v Marezigah, v načrtu pa je tudi odkritje več spominskih obeležij v okolici Marezig. Več prireditelj pripravljajo tudi za soboto, 15. junija, med drugim pohod po partizanskih poteh ter lokalno proslavo v sami vasi. V dnevi proslav bo pokrajinski muzej v Kopru organiziral razstavo o zgodovini NOB v slovenski Istri, pripravljajo pa tudi simpozij zgodovinarjev, ki bodo poleg marežanskega upora obravnavali tudi celotno razdobje upora proti fašizmu v slovenski in hrvaški Istri. Za proslavo pripravljajo tudi brošuro o marežanskem uporu, spominske značke, plakate, spominski žig in podobno. Komisija se bo te dni povežala z ljubljanskim in koprsko radijsko in televizijsko postajo glede neposrednega prenosa. Naj ob koncu omenimo, da bodo na dan proslave preimenovali marežansko šolo po padlem učencu upora Ivanu Babčiču, 15. maja pa bo tudi slavnostna seja koprskih občinskih skupščin v prenovljeni dvorani zadrznega doma v Marezigah.

GORIŠKI DNEVNIK

ŠE EN ODGOVOR FAŠISTIČNIM IZZIVATEM

Župan in svetovalci iz Gradiške oproščeni, ker dejanje ni kaznivo

Tožitelj, sekretar MSI iz Gradiške, bo moral plačati sodne stroške - Sodna obravnava je tudi tokrat razkrinkala fašistične spletke, ki so se izjalovile

Župan iz Gradiške Marizza in celoten občinski svet, skupno 19 ljudi, pred okrožnim sodiščem v Gorici, ki jih je oprostil s polno formulo. Fašistični tožitelj pa bo moral plačati sodne stroške

Po skoro štiriurni debati se je včeraj, nekaj po 13. uri, zaključila pred okrožnim sodiščem v Gorici tudi razprava proti demokratičnim upraviteljem iz Gradiške, ki jih je tožil misovski prvak Bono Cavazza. Sodni dvor, ki mu je predsedoval dr. Mancuso, je po približno 15-minutnem posvetu izrekel naslednjo razsodbo:

Vseh devetnajst obtožencev je oproščeni, ker ne gre za kaznivo dejanje. Tajnik krajevne sekcije MSI iz Gradiške, Bono Cavazza, pa je bil obsojen na plačilo sodnih stroškov.

Številno občinstvo, ki je tudi včeraj prisostvovalo sodni obravnavi, je sprejelo razsodbo z zadoščenjem, ter s ploskanjem izrazilo svoje simpatije oproščenim obtožencem, ki so tako dobili upravičeno zadoščenje.

Torkov proces proti antifašistom iz Ronk, ki se je, kot smo že obširno poročali, zaključil s polno oprostitvijo prijavljenih sodišču, je iz razumljivih razlogov vzmnil goriške fašiste. Od goriškega sodišča so morda prvič dobili moralno in politično klorof in zaradi tega so se hoteli včeraj na sodišču nekako revanžirati.

Goriški sodniki (predsednik je bil dr. Mancuso, sodniki dr. Bassi in dr. Succi, javni tožilec dr. Laudisio) so imeli večerj dopolne na zatočni klopi vse občinski svet iz Gradiške, z županom dr. Marizza na čelu. Občinski svet iz Gradiške je 8. februarja letos, takoj po uhoju delavca v Catanzaru, zbran na izredni seji izglasoval resolucijo, ki obseva fašistična nasilja in zahteva razpust MSI. Tajnik sekcije MSI v Gradiški Bono Cavazza se je čutil z tem prizadevanjem in je vložil tožbo zaradi žaljenja časti proti devetnajstim občinskim svetovalcem, ki so bili prisotni na tisti seji.

Tako smo videli na zatočni klopi že omenjenega župana dr. Luigija Marizza, poleg njega pa so sedeli svetovalci dr. Adriano Pussig, Romano Travani, Francesco Germani, Ernesto Celeste, Giuseppe Toso, Antonio Massimo Luisa, Alberto Fontani (vsi KD), prof. Radames Baldassari, dr. Adriano Brumat, Aldo Furlan, Rodolfo Bressan, Ferruccio Brandolin, Adolfo Trevisan, prof. Bruno Mancini, Giorgio Redivo (vsi KPI), Gianfranco Di Bert, Massimo Cellie (oba PSD) in Giampiero Papparella (PSDI).

Od vsega začetka je bilo jasno,

VESTI Z ONSTRAN MEJE

Zopet nova integracija v slovenskem bančništvu

Kreditna banka v Novi Gorici se je pripojila ljubljanski banki - Nova skupina dijakov uspešno zaključila kmetijsko šolo, ki je namenjena mladini iz vse Primorske

Uspešno sodelovanje med KPI in Zvezo komunistov v obmejnih krajih na Goriškem

Ljubljanska banka širi in utrjuje svoje poslovanje ter s tem postaja čedalje pomembnejši tvorec finančne in gospodarske politike v sosednji Sloveniji. Tudi osrednjo navedbo se je te dni pripojila tudi Kreditna banka in hranilnica v Novi Gorici. Za integracijo se je oddolila zaradi tega, ker goriška banka s svojimi sredstvi oziroma možnimi denarnimi viri ne bi mogla več financirati številnih pomembnih projektov ali pobud, ki so jih pripravile posamezne delovne organizacije, za razmah gospodarstva in družbenih služb v pogostih omejevanja investicij. Omenimo naj zlasti projekte za zgraditev zimske športne in turistične središča na Kaninu oziroma v Bovcu, razvoj sodobne in racionalne kmetijske proizvodnje na območju novega kmetijskega kombinata «Vipava», pa načrte za razširitev proizvodnje oziroma poslovanja še v okoli dvajsetih drugih podjetjih na področju novogoriške, tolimske, idrijske in ajdovske občine.

Ob sklepu o združitvi velja poudariti, da je bila goriška banka znana po solidnem in racionalnem poslovanju ter je v petih letih obstoja in delovanja v razširjenem obsegu opravila pomembno vlogo zlasti pri spodbujanju raznih oblik varčevanja ter kreditiranja gospodarstva in drugih dejavnosti. Bilanca vsota njenih sredstev je znašala ob združitvi v ljubljansko banko nad milijardo novih (torej nad sto milijard starih) dinarjev. V preteklih štirih letih je Kreditna banka in hranilnica v Novi Gorici dobila nad 350 milijonov dinarjev dolgoročnih kreditov, od tega samo v zadnjih dveh letih več kot 200 milijonov. Pri tem pa je treba opozoriti, da je banka angažirala tudi vsa razpoložljiva sredstva za dolgoročne investicije v letošnjem letu.

V Kmetijski strokovni šoli je prejšnji teden zaključila pouk nova skupina dijakov. Šola je z uspehom končala petnajst fantov in eno deklico, ki so si tako pridobili potrebno izobrazbo oziroma strokovno znanje za sodobno kmetovanje na domačem posestvu. Šola je dolga in ima v vsakem letniku po 18 letnikov pouka. Vsi dijaki so imeli študijske, ki jih dajejo lokalne družbene kmetijske organizacije ali pa skлади za pospeševanje kmetijstva pri občinah.

Kmetijska šola v Novi Gorici, ki deluje za vso Primorsko, se bo postopno razvila v popolni šolski center. Slednji bo nudil strokovno izobrazbo tako mladini kot tudi starejšim kmetom in delavcem v kmetijskih združenjih ali drugih organizacijah. Prihodnji napredek kmetijstva na Primorskem je namreč odvisen predvsem od strokovnega znanja kmetov. Mnogi občani še zme-

Vozni red Ribijevih avtobusov

Avtobusno podjetje Ribi iz Goriče je uvedlo nekatere spremembe voznega reda na svojih avtobusnih progah.

Proga Gorica - Sovodnje - Tržič: Avtobus ki odhaja iz Tržiča ob 17.30 proti Gorici bo vozil odsej ob 17.55 ob delavnikih od ponedeljka do petka. Ob sobotah je voznja ukinjena.

Proga Gorica - Doberdob - Tržič: 1. Voznja iz Tržiča (ladječelnica) ob 17.30 bo v bode ob 17.55 ob ponedeljku do petka. 2. Ob sobotah avtobus ki odhaja iz ladječelnice v Tržiču ob 12.30 v bode ukinjen. 3. Avtobus Tržič - Devetički s odhodom ob 13. uri bo v bode vozil vse dni, vključno z soboto.

Novi vozni red stopi v veljavo v ponedeljek, 29. marca.

Umrli je Andrej Jarc prvi župan v Doberdobu

Včeraj v zgodnjih jutranjih urah je na svojem domu v Doberdobu, Goriška ul. 13 za vedno zatnil svoje trudne oči, znani kraški veljak Andrej Jarc, ki je dočkal skoraj 84 let. Pogreb uglednega pokojnika bo danes, v soboto ob 16. uri iz hiše žalosti na domačo pokopališče.

Pokojni Andrej Botegarjev, kakor so ga klicali radi domačini, je bil ugledna kraška osebnost, ki je s svojim delovanjem vstnila pečat tudi vsej kraški okolici. Rodil se je v Doberdobu 29. julija 1887 in leta 1911, na Martinovo se je poročil z domačinko Rozalijo Lakovič. V zakonu sta imela 8 otrok, dva sina in šest hčera od katerih pa so tri še mlade umrle. Najstarejši sin Andrej Jarc, ki že dolgo let vodi županske posle v Doberdobu, se je leta 1916 rodil v Ljubljani, kjer je mati živel v begunstvu, med tem ko je moral oče kot avstrijski vojak tvegati življenje na raznih bojiščih. Letos na Martinovo, bi v družini praznovali 60-letnico poroke.

Kot so se po vojni srečno in zdravi vrtnili domov na ruševine, se je v svo vsemu lotil obnove in pri tem pomagal tudi drugim. Pokojnika so nato izvolili kot prvega povojnega župana v Doberdobu. Omenimo naj še, da je bil leta 1918 med ustanoviteli domače godbe na pihala.

Kot zaveden Slovenec in mož poštenjak ni ušel fašističnemu preganjanju in večkrat je moral tudi v zapor. Vendar pa je vkljub vsemu preganjanju ostal vedno zaveden Slovenec in ljubitelj svojega rodnega Krasa, kjer se je bavil s kmetovanjem, pa tudi z raznimi drugimi posli ter tudi tiskobencar, kakor pravijo domačini posredno domači obrti.

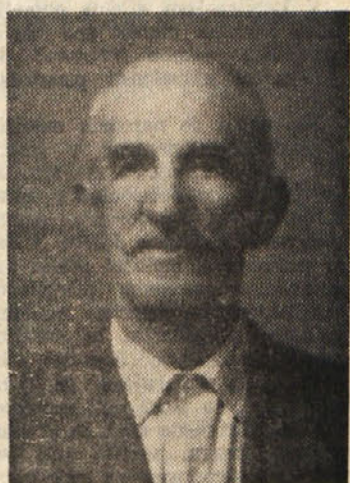
Andrej Jarc je bil tudi dober mož in oče ter je svojo družino vzgojil v zavedne in napredne delavce sloveske družbe. Bil je tudi stalen naročnik Primorskega dnevnika.

Znanci in prijatelji izkrajajo družini iskreno sožalje, ki se mu pridružuje tudi naše uredništvo.

Iz goriškega matičnega urada
Dne 26. t.m. so na goriškem matičnem uradu prijavili dve rojstvi in eno smrt.

Rojstva: Samantha Teat in Isabella Bertotto.

Umrli: gospodinja 76-letna Marija Kodermatz vd. Manetti.

Andrej Jarc

Danes pri KPI v Gorici zborovanje tekstilcev

Danes ob 15. uri bo na sedežu KPI v Gorici, Ul. Locchi 2, dekletno zborovanje komunističnih tekstilcev. Ob tej priliki bodo proučili tekstilno krizo in njen vpliv na zaposlenost tako na Goriškem kot v državi na splošno, kjer napovedujejo skrajšanje števila zaposlenih za okrog 25 tisoč delavcev. Prisotna bo tudi posl. Lina Fibbi, članica glavnega odbora KPI.

Prva razporka potrjena v Gorici

Na goriškem okrožnem sodišču so te dni izdali prvo razsodbo za ločitev zakona po novem zakonu Fortuna.

Predlog za razporko je vložil Guido Turco proti Bruni Pertovi, oha iz Ločnice. Sporazumno sta se ločila že leta 1960 in zato je sodišče izreкло razsodbo že po treh mesecih odkaja je Turco vložil zahtevo. Ob zakona v službenem razmerju ter si s svojim delom služita vsakdanji kruh. Imata sina, starega 23 let, ki je tudi že preskrbljen, tako da s te strani ni bilo nobenih zadržkov. Predlagatelj je zastopal odv. Sfiligov.

Kino

VERDI 17.00-22.00: «Glochi part. colaria», M. Mastrolanni in Vima Lisi. Barvni film, Mladini pod 18. letom prepovedan.
CORSO 17.15-22.00: «O chlamayno no Trinita», T. Hill in B. Spencer; italijanski kinemascope film v barvah.
MODERNISSIMO 17.15-22.00: «Le foto proibite di una signora per bene», D. Lassander in P.P. Capponi; italijanski kinemascope film v barvah, mladini pod 14. letom prepovedan.

VITTORIA 17.00-21.30: «La peccatrice adolescent», A. Steel in F. Prevost; nemški film v barvah, mladini pod 14. letom prepovedan.
CENTRALE 17.15-21.30: «I lupi attaccano in branco», R. Huston in S. Koscin; italijanski kinemascope film v barvah.

Izroč

AZZURRO 17.30: «In fondo alla piscina», C. Baker in M. Craig. Kinemascope film v barvah.
EXCELSIOR 16.00: «La spina dorsale del diavolo», B. Fenik in J. Huston. Barvni film.
PRINCIPE 17.30: «Il giardino dei Finzi Contini», L. Capolicchio in D. Sanda. V barvah.

Nova Gorica

SOCA (Nova Gorica): «Vrnitev v Batajn», ameriški barvni film — ob 18. in 20.
KANAL: «Kje je Jack», angleški barvni film — ob 19.30.
SVOBODA: «Ulica Tusseta», španski barvni film — ob 18. in 20.
DESKLE: «Sinovi muškateljeva», francoski barvni film — ob 19.30.
SEMPAS: «Masčevalke iz Okinave», japonski barvni film — ob 20.
RENCE: «Veliki upor», mehiški barvni film — ob 19.30.
PRVACINA: Prosto.

DEZURNI LEKARNI V GORICI

V Gorici je danes ves dan in ponoči dežurna lekarna BALDINI, Korzo Verdi 87, tel. 2879.

V TRZICU

Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna Sam Nicol, dr. Oltveti Ul. I. maggio 94, tel. 733-28.

DEZURNA CVETLICARNA

Jutri bo v Gorici odprta cvetličarna VOIGTLANDER, Ul. IX Agosto 3, tel. 2433.

SOZALJA

SKGZ izreka globoko sožalje članu svojega glavnega odbora tov. Andreju Jarcu ob smrti njegovega draga očeta.

SPZ izreka tov. Andreju Jarcu, županu doberdobske občine, svoje globoko sožalje ob smrti njegovega očeta.

Ob smrti Andreja Jarca izreka Prosvetno društvo «Jezero» iz Doberdoba družini Botegarjevi globoko sožalje.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA PRIMORSKEGA DNEVNIKA V GORICI IN V TRZICU izrekata iskreno sožalje doberdobskega župana tov. Andreju Jarcu ob smrti njegovega očeta.

DRUGI O NAS

Obmejno sodelovanje uskladiti s stvarnostjo

Manjšina ni bila in ne bo nikoli drobiž v globalnem urejanju meddržavnih odnosov

V ljubljanskem «Delu» objavlja Silvo Devetak članek pod naslovom Res «lokalni interes»? ki ga zaradi aktualnosti ponatiskujemo:

Nas odnos do narodnih manjšin jugoslovanskih narodov v sosednih deželah izhaja s stališča, ki ga imamo do nacionalnega vprašanja znotraj jugoslovanske samoupravne socialistične družbe. V naši vsakodnevni politični praksi zagotavljamo narodnim manjšinam vse pogoje za nemoten narodni, politični, gospodarski in kulturni napredek. Zato je namo po sebi umerno, da pričakujemo, da bi ta nacela, ki so sicer del napredne svetovne družbene misli in mednarodnega prava, veljala tudi za manjšine jugoslovanskih narodov v sosednih državah.

V treh italijanskih obmejnih provincah — v triški, gorški in videmski — živi približno 120.000 italijanskih državljanov slovenske narodnosti. Čeprav se je njihov položaj predvsem zaradi odprtosti meje zboljšal, se zdaleč niso izpolnile vse italijanske meddržavne in ustavne pravne obveznosti, kakor tudi se niso bila dejstva, ki jih docela uveljavljata vsa nacela italijanske demokracije.

Približno 40.000 beneških Slovencev italijanske oblasti še vedno ne priznavajo niti kot narodno niti kot jezikovno skupnost. Prepovedno reševanje gospodarskih problemov v Nadiskih dolinah jim počasi, a vztrajno reže življenjske korenine.

Nasla stalna skrb in podpora manjšini postaja del političnih odnosov med državama. Do veljave prihaja dejstvo, da so narodne manjšine element povezovanja, od katerega so v mnogostoronski dobri ali slabi meddržavni odnosi.

Manjšina ni bila in ne bo nikoli drobiž v globalnem urejanju meddržavnih odnosov. Osnovno je predvsem to, kakšne zahteve postavljajo manjšina sama. Poglavitne izražene zahteve slovenske narodne skupnosti v Italiji bi lahko strnili v te okvire:

a) dosledno izpolnjevanje tržaškega specialnega statuta, ki je sestavljen del MOS;

b) enakovredne pravice za Slovence v triški, gorški in videmski pokrajini dežele Furlanije — Julijske Benečije;

c) nediskriminacijski položaj slovenske manjšine nasproti nemški v Južnem Tirolu in francoski v Dolini Aosta;

Formula «interesi lokalnega pre-

d) zaštita manjšine s posebnimi zakoni, s čimer bi med drugim tudi pomagali preprečiti denacionalizacijo.

Jugoslavija oziroma Slovenija ni «državni varuh» manjšine. Spoštuje njeno samostojnost narodnega in političnega subjekta. Podpira pa zlasti tiste njene izražene zahteve, ki krepijo nacionalni položaj manjšine in s tem slovenskega naroda v celoti.

Ali to pomeni, da se vmešavamo v italijanske notranje zadeve, ali da enostransko širimo meddržavne obveznosti? Ne eno, ne drugo. K temu, kar je bilo rečeno, bi dodal še tole:

Prvič, kar zadeva tržaško področje, gre za neposredno meddržavno obveznost Italije, ki je ne izpolnjuje v celoti.

Drugič, kar zadeva položaj slovenske skupnosti v celoti, podpiramo le zahteve, ki jih le-ta postavlja kot del italijanske politične stvarnosti (in glede katerih največkrat ni pozitivnih ukrepov oblasti).

Tretjič, ker vsak poseg v pravice slovenske manjšine zadeva tudi narodno celovitost (ne državo celovitost!) slovenskega naroda, enega od jugoslovanskih narodov, so ta vprašanja nujno politična vprašanja in odnosih med državama, če se ne rešuje zadovoljivo.

Četrtič, povsem normalno je, da se v odnosih med državama, ki jih upravičeno smatramo za dobrososebske, odkrito postavljajo vsa neurejena vprašanja in eno od letih je manjšinski.

Tretnje premočno urejeno in v odnosih ne dovolj proučeno kompleksno vprašanje je tako imenovano «obmejno sodelovanje».

Najprej bi bilo treba na strokovnem nivoju hitreje reševati vse, kar spada pod formulo «interesi lokalnega prebivalstva», ki se uporablja od obiska Mora v Jugoslaviji leta 1965. V javnosti je bil s tem v zvezi govor o cesti, ki bi povezovala Novo Gorico z Brdi, o bazu za namakanje na Soči, o obmejnih obojestranskih dobavah vode, elektrike, plina itl. Nadalje gre tu za ureditev odškodnine za imovino italijanskih državljanov, ki so se izselili iz Jugoslavije priključitve ozemlja. Po MOS bi morali državi to urediti s posebnim sporazumom. Pričakuje, da bo sklenjen ta sporazum, je bila ta imovina začasno izvzeta od nacionalizacije.

Formula «interesi lokalnega pre-

b) enakovredne pravice za Slovence v triški, gorški in videmski pokrajini dežele Furlanije — Julijske Benečije;

c) nediskriminacijski položaj slovenske manjšine nasproti nemški v Južnem Tirolu in francoski v Dolini Aosta;

Formula «interesi lokalnega pre-

bivalstva» je že zdavnaj zastarela, čeprav jo obe diplomaciji vneto uporabljata, nazadnje v komunikaciji s sestanki obeh zunanjih ministrov v Benetkah.

Danes je situacija povsem drugačna. Ne gre več za «interese lokalnega prebivalstva», temveč se kaže nujna po novih oblikah sodelovanja ob meji, ki bi odgovarjale sedanji stopnji razvitiosti in bodočim potrebam obmejnih regij. Maloobsejni blagovni sporazumi so zastareli in bi jih bilo treba posodobiti v bolj razviti oblikah ekonomskega sodelovanja, kot je trgovina, da bi lahko služili sedanjim potrebam. Mislim, da so že zdaleč razmere, da bi na obeh straneh meje skupaj programirali ne le infrastrukturo, temveč osnovne skupne točke celotne gospodarske rasti. Poleg tega se mi zdi, da bi se lahko s sosedno deželo pogovarjali tudi o možnostih za skupne nastope proti tretjim. Te ideje so bile bolj ali manj ob različnih priložnostih in za različne potrebe že registrirane. Vendar spisek ni zadosten, zdaj bi bili nujni konkretni projekti, kakoli začeti realizacijo posameznih zamisli. Za dolgoročno usmeritev bi bila koristna ekonomska raziskava o tem, kakšne so neizkoriščene možnosti

Toda nekatere stvari so nujne in ne trpijo odlašanja, ker življenje silijo naprej. Prioritetna se mi zdijo zlasti tri vprašanja, ki jih je treba meddržavno urediti: odprtje novega bloka za mednarodni promet v Vrtojbi pri Novi Gorici, sodelovanje na področju pomorskega gospodarstva in sklenitev ustreznih sporazumov za delovanje kaninskega turističnega kompleksa.

Tako široko zastavljenega obmejnega sodelovanja pa ni moč več urejati z obstoječimi meddržavnimi telesi ali z občasnimi sestanki, ampak bi bilo treba nekatere stvari institucionalizirati. Možni sta dve varianti: lahko bi ustanovili mešano konzultativno komisijo Slovenije in Furlanije — Julijske Benečije za pospeševanje obmejnega sodelovanja, ki bi obema vladama predlagala rešitve, ali pa bi takšno komisijo ustanovili na vladnem nivoju. Prva oblika se mi zdi bolj ustrezna, ker bi bila tako sestavljena komisija bolj povezana z življenjem in neposredno zainteresirana za nagle rešitve.

Zadolženost slovenskih občin Beneške Slovenije

Vse občine Beneške Slovenije, velik del Karnijske skupnosti in marsikatero občino iz gričevnatega pasu Furlanije so zelo zadolžene

Splošno znano je, da so po vsej Italiji občine do vrata zakopane v dolgovi. Občine najemajo posojila pri posebnih kreditnih zavodih, pri Blagajnah za vloge in posojila. Občinski dohodki, točno določeni po zakonskih predpisih z dokladami na državne davke in izredne davčne prispevke, ne morejo doseči ravnotežja v občinskih proračunih. Bogateje in večje občine sklepajo posojila zato, da opravijo vsaj najnujnejša javna dela, majhne in revne emigrantske občine pa sklepajo posojila, da se navadno občinsko upravo, to je si izposodi denar, da plačajo občinskega tajnika, ki tajnikuje hkrati kar v dveh ali treh občinah. Majhna občina mora najeti posojilo celo za navadnega občinskega pisarja, za občinskega slugo in morebitne poljske čuvaje, za razne naloge, ki jih občina po zakonu mora opravljati, kot n.p. služba občinskega zdravnikarja in živinodravnikarja, redke socialne podpore ECC in druge občinske podpore. Kot po Furlaniji tako je tudi v slovenskih hribovskih občinah, vsak prebivalec občine dolžan toliko in toliko tisoč let občinskega davka raznim kreditnim zavodom, ki dajejo posojila občinam.

Poprečno dolguje vsak občan, stari neno ali pa otrok v zibelki, okoli 60.000 lir, in sicer dolguje vsak občan državi ali bankam največ za javna dela in nekaj tisoč pa zato, da občinska barka sploh plava. Občan plača za občinske uradnike, ki nerodno potiskajo naprej občinsko barko, obrestni od občinskih posojil. Ne mine niti eno leto, da ne bi občina najela novih posojil in zato mora plačevati vsaj obresti in majhno odplačilo. Pri manjših občinah prevzema dežela nase breme, da plača pri občinskih posojilih vsaj obresti. Vzemimo n.p. občino Brdo v Tersi dolini. Na slehernega človeka v občini pride le 34 tisoč lir občinskega dolga, kar je razmeroma zelo malo. Saj pride na glavo v ahtenski občini 54.700 lir, v Tarcentu 41.500. Le Tipana in Fojda sta približno enako zadolženi, da pride na glavo le okoli 35.000 lir dolga. Bogati Tricesimo zadoljuje slehernega svojega občinskega prebivalca s 110.000 li-

rami, Rena z 91.000 lirami in tako podobne druge premožnejše občine.

Ali pomeni to, da sta na primer slovenski občini v Tersi dolini Brdo in Tipana privilegirani, ker pride na glavo slovenskega hribovca še enkrat manj občinskih dolgov kot pa v velikih bogatih občinah?

OBCINSKI PRORAČUNI
ZA GOTO ADMINISTRACIJO

Ravno narobe je res, ker ravno ti dve slovenski občini najemata, morata najemati, ne samo posojila za javna dela z dolgoročnim odplačevanjem, ampak tudi posojila, da sploh plačata občinske uradnike, papir in da sploh vzdržujeta občinske urade in občinski sedež. Vsa človek v Brdu ima na grbi 18.400 lir občinskega dolga za vzdrževanje občin, v Tipani pa 19.600. Za javna dela v teh dveh občinah se je pa nabralo dolga na občano v Brdu 15.900 in v Tipani 17.000 lir. Ti dve slovenski občini imata na glavo občano več dolga za plačevanje uradništva, to je za golo vzdrževanje občine in manj za prepotrebna javna dela. Občina torej čisto birokratska ustanova.

Tipana je morala letos najeti za leto 1971 posojilo 2.100.000 lir, da bi dosegla ravnotežje v letošnjem občinskem proračunu.

Sicer pa imajo vse občine v Beneški Sloveniji in seveda v celotni videmski pokrajini vsakoleten proračunski primanjkljaj, ker ne morejo spraviti skupaj dovolj davčnih dohodkov, državnih dodatkov in ekstraprofitnih doklad, da bi krile tekoče občinske stroške in še plačevale obroke za amortizacijo občinskih dolgov. Vse občine so si letos pomagale z izrednimi davčnimi dokladami do 50 od sto na trošarinskih davkih in v nekaterih primerih še s pribitki na zemljiški davek. Država je morala dovoliti take nove izredne občinske davčne doklade, da bi mogle občine sploh sestaviti proračune za letošnje leto. Nove izredne davčne doklade bodo omogočale, da odplačajo v 15 letih svoje dolge, če ne, se bomo znašli pri majhnih hribovskih občinah, kot so hribovске

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

C. Moretti, F. Bernini in Romeo Stocchi

Claudio Moretti, ki razstavlja v galeriji Mignon, se je že od vsega početka uveljavil po naprednosti svojega oljnega slikarstva. Vsebinsko omejevanje le na določene zasnove rebrasto-glamičastih oblik, ga je pa končno donelo, da je iste pričel dopolnjevati z korističnimi spravi v monotipijah in nato v velikih večbarvnih linorezih. Izredna delavnost in ljubezen do novega izraznega sredstva sta mu posledično zadržala zaslužni uspeh, tako da ga danes pritevamo že med pomembne predstavnike tržaške grafike.

Kakor prej, je tudi sedanja Morettijeva razstava vsa v znamenju grafike. To pot pa se nam slikar predstavlja tako vsebinsko kot strokovno prenovljen. Uporabljene odtisne plošče niso več iz linoleja, marveč iz odprnjske plastike, ki dovoljuje jasnejše poosem gladko obrobje vrez. To pa omogoča v odtisih, zlasti daljših in tankih črt, pričarati slednjim nenavadni videz dinamike žarkov pa tudi risarsko tehnično ponazoritev silnic tajinstvenih sil. To je važno. Upoštevati moramo namreč, da je to odkritje Moret-

tija umetniško tesneje zblizalo z njegovim poklicem, ki je poklic risarja v veliki tržaški tovarni strojev. Zato se je pomenovale posameznih odtisov, ki so napredaj tudi zbrani v posebnih mapah, predručilo, saj je nekdanje splošno človeško vsebino zamenjalo likovno podajanje za oko sicer nevidnih iger silnic, ki se porajajo ob delovnem naporu podvrženih strojnih delov. Slednji so tu shematično naznačeni v nekaterih narisih, okoli katerih potekajo snopi valovitih črt. Tako jih opazimo, kako sredobežno hite iz okrogline hitro erteče se osi in obdajajo druge tehnično dojele oblike. Na raznih barvnih podlagah ta igra belih črt učinkuje preko letopne meje. Dokaz pač, kako se dajo tehnične oblike tudi umetniško ovrednotiti pod roko pravega umetnika.

V galeriji ENDAS sta se predstavila vsak z lastno razstavo dva umetniška kaj različna tvorca, Romeo Stocchi — Thomeis in Ferruccio Bernini. Stocchi nam je znan že izna predvojnega doba kot odlični risar stvarnosti življenja. In temu je ostal zvest tudi v svojem slikanju. Vendar je v njem risarska sestavina prevladovala nad ono barvno. Zato nas je sedaj presenetilo, da je Stocchi uspel predrediti risarsko spretnost čisto slikarskim zasnavam podob znatne kakovosti, v katerih ni več tako opisno pripoveden kakor nekoč. Vsebinsko zajema to pot celovito in se ne zgublja v podrobnostih. Po tem sta tu najzanimivejši podobi ana deklet v baru, nastikani v zračnih prestih barvah, in se tista z le v značilni prozornih modrin podane jate letetih golobov. Se pa nam pričena odkrivati novi in bolj poglobljeni Stocchi v vrsti očarljivih tihotičit z ribami, s sadjem in povrtnino starih vsakršnih lepotnih primesi.

Ferruccio Bernini, nosilec imena slavnega kiparja preteklosti, pa ni kot ta v ničemer barocen, občuti pa res kiparsko v zanimivih delih, ki so bolj reliefi kot slike. So pa kot take nekak kultiviran odraz Kurt Schwittersovega novatorstva iz let po prvi svetovni vojni. Tudi Bernini uporablja predvsem les, naravno obdelan, kjer lepota oziroma tvori nesprotstvo h geometričnosti izraznih oblik iz tankih desic, ki jih nato stopničasto lepi drugo na drugo ter nanje še pritisne svetel medenast obroček. Tak skupek na spazni rdeči ali sivni podlagi, zasteklenjen in opremjen s kovinskimi letvicami, učinkuje dragoceno zanimivo po lepotnosti učinka in ostaja še vedno skladen z okusom napredno pojmovanega stenskega okrasa.

MILKO BAMBIĆ

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Dan bo izredno dobičkonosen. Bodite pozorni na družinskih članov.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Vaša poslovna spretnost bo zelo upoštevana od predstojnikov. Bodite hvaležni osebam, ki so vas podprle.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Potrebno je, da se povsem zanesete na svoje lastne pobude. Iskreno čustvo vam bo pomagalo pozabiti na vaše neveseljnosti.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Dan je zelo primeren za vse, ki se odpravljajo na potovanje. Slučajno srečanje bi utegnilo vplivati na neko spravo.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Primerjajte pravosodni neki svoj načrt z načrti vaših sodelavcev. Večer bo zelo razgiban in zabaven.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Pri sklepanju poklicnih poznanstev, bodite nadse previdni. Otrsite se svoje občutljivosti.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Ne sprejemajte tujdanj kritike svojih predstojnikov. Obstajajo možnosti uresničitve vsega čustvenega načrta.

ŠKORPIJON (od 23.10. do 21.11.) V novih okoliščinah se boste bolj znašli. Vaze predlog bi utegnil spreminjati načrt vašega dela.

STRELEC (od 22.11. do 20.12.) Trenutno so vaši pogoji za poslovanje nenavadno ugodni. Premagajte svoje samoljubnost.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Imeli boste priložnost, da nadoknadite zamujeno. V čustvenem pogledu se stvari ugodno razvijajo.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) V teku jutra bo nevarnost, da prevzamete nevarno in nevarno nalogo. Nepriznava predlog vam bo vzbudil hkrati strah in upanje.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Vaša samozvest in strogo bosta zelo njeni. Popolno razumevanje z dragimi osebami.

8.

Tudi delavsko stavko v Angliji je izkoristila Soča za po učno primerjavo med angleško in avstrijsko vlado. Hvali modrost angleške vlade. Omenja notranjega ministra Churchill, ki je izjavil v parlamentu, da se ni postavila vladniti na stran kapitalistov, ne na stran delavstva, temveč na stran ljudstva. Glede na to pa pristavlja Soča, da bi se bila avstrijska vlada postavila v takem primeru najbrž proti ljudstvu: atekla bi kri in štrajk bi se vlekel po deželi z vsi grozoto v kvar celi državi.

Tudi na dunajsko vlado grofa Stürgaha se je spravila Soča. Posnehuje se «lepo zvečenim Stürgahovim frazama», saj je ta vladni predsednik uvedel sistem germanizatorskega birokratizma.

Tudi delovanje bivšega ministrskega predsednika Gautsch ni ušlo časnikiarski budnosti Sočinega kroga. Pisec članka je je čas! zatrjuje, da je bil Gautsch zaradi nameravane volitve reforme «velik naš neprijatelj». Gautsch je namreč sklenil s dr. Šusteršičem, voditeljem katoliške Slovenske ljudske stranke, znano «umazano volilno kupčijo», ki bi pomenila udano za koruške in štajerske Slovence, za primorske Slovence pa nepravilno razdelitev volilnih okrajev.

Soča pa si privoščila avstrijsko vlado tudi zaradi tega, ker prepoveduje svojim «podložnikom Slovincem», da bi prepevali srbsko pesem «Što čutiš, Srbine tuži!» Vprašuje se, če je ta pesem tako nevarna, da ne bi izbruhnile kakšne protestne demonstracije.

Primerilo pa se je tudi, da je Soča svarila avstrijsko vlado na primer pred Bismarckom: «Vladi kličemo tedaj: pozor! Kajti z Bismarckom ni dobro črešnje zobati».

Posebno pri «srcu» so Soči cesarski namestniki v Trstu. Cesarskemu namestniku Rinaldinju želi na primer «epolo penzijo», čeprav ni več slovenske in čeprav opravlja dolžnosti cesarskega namestnika za dežele, ki so po veliki večini slovenske.

V dokajšnjih črkah natisnjeni naslov uvodnika «Kako se nam dobro godi pod grofom Goessom» se nanaša na zapletenitev prvega in sklepnega odstavka uvodnika zjutranje izdaje Soče, ki pikro govori o cesarskih namestnikih Depretis, Rinaldinju in Goessu. Soča nadalje ugotavlja v uvodniku «Prmorske razmere in grof Goess», da se za cesarskim namestnikom Goessom še zmerom skrivajo možje Rinaldinjevega protislovenskega duha. Goessova politika pritiska se še zmerom preveša na italijanski stran.

Casnikiarsko pero se je zasedilo tudi v gospodarsko politiko avstrijskega ministra Aehrenthal. Ta politika pomeni pravcati «krah in naravnost katastrofo za Avstrijo».

Ob primeru razpizeta hrvaškega tirana in bana barona Khuen-Hedervarjja je sprožila Soča celo pobudo za sklenitev protestnega zborovanja, ki je bilo na Katarinjevo trgu in namenjeno vsem goriskim Slovincem. Vsekaror je poučno, da je govoril na protestnem shodu poleg liberalca Andreja Gabrščka in dr. Dragotina Trea tudi Josip Kopač, kot zastopnik Jugoslovanske socialno demokratske stranke, ki se je tudi pridružila protestu proti banovemu nasilju in barbarstvu. J. Kopač je pozval liberalce, naj pripeljejo skupno s socialisti narod do tiste zavednosti, ki jo mora imeti, da si pridobi vse pravice, ki mu pripadajo. Sočina publicistika je s tem v zvezi izvenela v krepka protestna gesla kakor na primer «Hrvatstva Hrvatom» — «Dol s Khuenom Hedervarjem!» —

Ob prepovedi slovenskega tabora v Renčah po okrajnaglavarstvu je spregovorila Soča v uvodniku. Pisec se je pomučeval iz domnevnih razlogov, češ da je šlo tu za nevarnost za «javno blagostanje» in «javno varnost». Tudi preiskovalni sodniki so bili deležni Sočine pozornosti, ker so dajali slovenskim ljudem v podpis v italijanskih napisane zapisknike. Ob prihodu grofa Henrika Attemsa iz Celja v Gorico, kamor je bil imenovan za vodjo okrajnega glavarstva, je sprejel grofa neprijeten pozdrav iz Sočnih stolpcev: «Svetujemo gospodu grofu, da bi si vtepel v spomin, da Gorica ni Celje».

Prav tako ima Soča na pliki tudi državno pravdnistvo. Soča se jedko pošali iz «slavnega državnega pravdnistva», ker je bilo dovolilo naznaniti, da bo plenilo odslej vsako geslo «Svoboda svojim», ki ga je uspešno in zmagovito razglasila Soča. Soča ni v svoji doslednosti priznala niti slovenskim političnim uradnikom. Ob otvoritvi nove železnice sta si namreč slovenska politična uradnika v Sežani okrajni glavar Rebek in koncipient Treo prizadevala, da bi bila ob sprejetju odstranjena vsa znamenja slovenstva. Soča ugotavlja v članku «Dva slovenska politična uradnika proti slovenski trobojnici», da vidi slovensko ljudstvo na takih mestih rajši tujce nego take slovenske štreberje, zasramovalce slovenskega imena.

Plaha očitkov despotskemu režimu v deželni hiši

Grmelno je iz Sočnih stolpcev tudi proti deželnemu zboru v območju pokmežene grofije Gorisko — Gradišanske. Predvsem je Soča vztrajno terjala slovensko italijansko uradovanje v goriskem deželnem zboru. Zgraža se, ker je v deželnem zboru zmerom manj slovensčine. V obdobju pred nastopom deželnega glavarja dr. Pajerja so prejimali slovenski uslužbenici dekrete v slovensčini, sedaj pa le v italijansčini. Prej prisegali slovenski uradniki v slovensčini, sedaj pa se dogaja v italijansčini.

1) Soča: 27. dec. 1895 — 16. maja in 30. jun. 1899 — 5. maja 1905. 25. jul. 1906 — 13. jun. 1908 — 4. maja 1909 — 26. jan., 1. apr., avg. ter 17. in 19. okt. ter 7. nov. 1911.

(Nadaljevanje sledi)

V sredo so v galeriji «La Lanterna» odprli razstavo Jakijevih del

V torek je v Slovenskem klubu predaval Jelko Rant o potovanju v Singapur. Na sliki predsednik kluba dr. Turina in predavatelj.

STONE SVETINA

UKANA

PRVA KNJIGA

K razbitim skupinam policistov so pritisnili novi. Za njimi je prišla skupina oficirjev, gestapovcev, ki jih je psvala in jih gonila naprej. Megla je prinesla le trenutno zatišje. Nikomur, kdor se je zdrav vrnil s kote, ni bilo več do tega, da bi poskusil znova. Mitraljezi jim niso šli iz spomina. Daleč spodaj, po terasah, so pele strojnice z neko premissijeno vdanostjo, vedno na istih mestih. Iz megle so prihajali glasovi in zmerjanje. Vojko je tolmacha Orlovu nemška povelja. Poveljujoči oficir je spodaj vpil z visokim, histeričnim glasom, ki je zvenel tako, kot bi paral trubehe. Ugovarjali so, da brez minometov in topniškega ognja ne bodo uspešni.

Megla se je počasi dvignila. Komandir Orlov je vstal z okopa, se naslonil na deblo in mirno z daljnogledom preiskoval gozd. V boju je imel vedno odprte oči. Nenadoma so se mu zablikale. Zagledal je tri oficirje v mali kotanji, ki jo je pravkar odgnila megla.

«Ali jih vidiš?» je siknil ostrostrelcu, ki je ležal poleg njega. Vojko je zagledal ob šopu smrek tri oficirje, ki so gledali proti njihovim položajem in nekaj krillili z rokami. «Srednjega! Starec je, z velikim daljnogledom na očeh. Tistega mi ubij! Hitro, preden jih spet zagrne megla.»

Vojko se je pripravil. Zbrisal je zrklo velikega očesa s puški in pomeril.

«Moraš zadeti!» je dejal Orlov. «Morda je celo tisti, ki vodi napad. Tristo metrov računaj!»

Odjeknil je strel. Spodaj se je oficir zgrabil za prsi in padel. V nekaj trenutkih so zginili vsi.

«Zadel si, orka madona, Vojko!» je radostno kriknil Orlov.

Nemci potem nekaj časa niso napadli. Obsuli pa so koto z minometskimi in strojnimi ognjem. Branilci so se potajili v snežene luknje in čakali.

Medlo sonce se je nagnilo nad Jelovico, ko se je bitka prenesla na Jamnik. Brigada je prebila obroč in obdržala mostičke — gozdnat hrbet, ki se nekaj kilometrov razteza z Mohorja na Jelovico. Ko so se čete spoprijela s kolonami Nemcev na Jamniku in jih odbile, je na terasah okoli Mohorja še vedno pokalo. Čete so se umikale proti vrhu. Borec so se borili vztrajno in zagrizeno kot še nikoli. Nemško topništvo je največje toliko v prazno, ker so se zasede takoj, ko so bili položaji odkriti, umaknile in menjale položaje. Prostrane senozi, preprežene s pasovi dreva, so bile kakor ustvarjene za manever. Z novih položajev so se po desetih razkropilne zasede zlahka upirale premoti Nemcev, ki so kot slepi vedno znova tipali v negotovost robov nad belimi planjavami. Topništvo je večkrat toliko po svojih. Granate, ki so zgrešile cilj, so padale med rezervno napadajočih oddelek in ustvarjale zmedo. Kleše so se razmaknile, in brigada je postopoma in preudarno lezla iz njihovega območja v drugo smer, kot so želeli Nemci. Zaman so nagrmadili mnoga vozila, težke strojnice, topove in oklopnjake, zaman so zmrovala zasede, ki bi dotokile preganjane bore. Brigada se je valila proti Jelovici in ni šla v past, da bi udarila po dolini, čeprav je se ti strani niso pritisnili.

Četa, ki ji je poveljeval Orlov, je dobila povelje, da krije umik bataljonov in ranjencev. Odbili so že nekaj napadov.

Nemci, ki so se nekajkrat opeli, so zdaj toliko iz primerne razdalje z vnezo, ki jo imajo vojaki, ki se zavedajo, da gredo za njimi vozovi z municijo in da se zanje kuha večerja z juho in mesom. Napadali so tudi z mislijo na pakete in noveletna voščila. Branilci kote pa so se zakleli, da bodo raje pomrli v svojih luknjah, kot bi pustili zavzeti koto. Vedeli so, da razen soka jutraj, ne bodo ničesar več dobili, tudi zvečer ne in morda tudi drugi dan ne. Še bolj pa so se zavedali, da če zapustijo koto, niti jesti ne bo več potrebno.

Dokler so se čete toliko strnjeno okoli njih, so se borili zbrano, vztrajno in potrpečljivo. Ko pa se je streljanje oddaljalo in so ostali sami med okleščnim drevjem, se jih je polastila tesnoba. To je spoznal tudi Orlov, ko je videl, da se borci dvigajo iz zaklonov in se ozirajo za hrbet. Primanjkovalo jim je municije. Mrtve in ranjene so že zvelikli v globel. Medtem ko so čakali, so zakopali mrtve bore na dnu globel, porasle z gostim grmovjem. Niso hoteli, da bi jih Nemci dobili in jih razkazovali po mestu.

Ko je Tinček, kurir Orlova, pritekel s pismom o umiku, ga je presetila mina. Ni je silil plahutati, le vroč blisk ga je zadel. Železni drobič so mu razsekali čelo in oči, in snežna tema ga je zasula. Spravil so ga v grapo, kjer je četa že prevzela ranjence in jih skupno z rezervo, ki je pripravila nosila, nalozila in odnesla. Umikali so se proti Jamniku. Ana je šla z ranjenci. Otopena je in se vda v usodo, da ne bo treba počakati Nemcev. Od daleč je zagledala koto in stisnilo jo je pri sru. Tam je ponovno zavrelo in granate so dvigale curke snega in zemlje prek visokih dreves. Pomislila je, da bi jih lahko Nemci odrezali in pobili. Vihotapila se ji je misel, da se Primož in morda tudi Orlov ne bosta vrnila. To bi ji olajšalo položaj. S strahom je gledala proti temni Jelovici, kamor so se umikali. Lahko bi bila doma, v svoji topli, prijetni sobi, brala knjigo in čakala konca vojne. Šla je po stopinjah, vrtih v snegu, in Primož se je vračal z očitki. Kljub temu se je še najbolj varno in trdno počutila ob njem. Sedaj, ko je ostal v gozdiču, jo je bilo sram, da si je želela njego... smrti. Neko novo občutje jo je obšlo.

DR. FRAN VATOVEC: Časnikiarski fenomen

DOMAČI ŠPORT

DANES

Bole, 27. marca 1971

ODBOJKA

MOŠKA C LIGA
21.15 v Gorici, telovadnica UGG
Caldini — Kras

MOŠKA D LIGA

21.00 v Gorici, telovadnica Galileo
Olympia — Breg
ZENSKA B LIGA
21.15 v Trstu, stadion «1. maj»
Breg — FARI Ultravox

JUTRI

Nedelja, 28. marca 1971

NOGOMET

1. AMATERSKA LIGA
13.00 v Krizu
Vesna A — Arsenale

2. AMATERSKA LIGA
16.00 v Padričah
Muggesana — Primorje A

3. AMATERSKA LIGA
11.45 v Trstu, Sv. Sergij
Portuale — Primorje

13.15 na Opčinah
Auda — Devin

15.30 v Bazovici
Breg — Esperia

16.30 na Proseku
Olympia — COOP

12.45 v Trstu, Ul. Flavio
Virus — Primorje B

15.30 na Proseku
Libertas Prosek — Zarja

15.00 v Štandrežu
Juventina — Moraro

12.45 v Padričah
Breg — Union

14.00 v Gorici
Pro Gorizia — Sovodnje

10.00 v Štandrežu
Juventina — Auda

10.15 v Padričah
Gaja — Fortitudo

10.30 na Proseku
Primorje — Olympia Greta

11.30 v Padričah
Breg — S. Sergio

14.00 v Krizu
Vesna — Giarizzole

KOŠARKA

MOŠKA D LIGA
15.30 v Trstu, Ul. della Valle
Bor — Thiene

PRIMA DIVISIONE
11.00 v Miljah
Tricolore — Bor

DECKI
10.00 v Trstu, Ul. Caravaggio
Bor A — Bor B

09.00 na Greti
SABA — Polet

MINIBASKET
10.00 v Trstu, stadion «1. maj»
Bor — Dom Gorica

11.00 v Trstu, stadion «1. maj»
Bor — Servolana

ODBOJKA

ZENSKA B LIGA
10.30 v Noventi
Primavera Marzotto — Bor

10.30 v Modeni
Coma Mobili — Zarja

15.00 v Trstu, stadion «1. maj»
Sokol — CAAM Galileo

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

KOŠARKA

PRED JUTRIŠNIMI TEKMAMI

Mladi košarkarji goriškega Doma bodo jutri nastopili proti Boru

V D ligi bodo «plavi» v tekmi s Thienem startali na zmago

Jutri bo spored za naša košarkarska moštva dokaj živahen. Poleg važne prvenstvene tekme prvega moštva velja omeniti srečanje v minibusu med Borom in goriškim Domom.

Kot lani postaja tudi letos ključni del tega prvenstva za Borove člane dokaj težaven. Po nekaterih ocenah prvenstveni del prvenstva so «plavi» v drugem delu prvenstva, tako da je trenutno zanje položaj na lestevici, če ne slab, vsaj zaskrbljujoč. Jutri bo torej zmaga potrebna.

V takem vzdušju bodo borovski sprejeli v goste močno ekipo Thien. Ta ima nekaj izkušenih igralcev, ki bi si svojo mirno in predano igranje lahko prekrili raču na našim košarkarjem. «Plavi» bodo torej morali vsiliti gostom hit tempo in bodo predvsem morali dati vse od sebe, da bi si zagotovili dragoceni točki.

Bor bo igral z naslednjo postavo: 5 Zavadlav, 7 Fabjan, 8 Rudec, 9 Laković, 10 Starc, 12 Spirk, 13 Kralj, 15 Ambrožič, 16 Pertot.

Tekma Bor — Thiene bo jutri, v telovadnici v Ul. della Valle, ob 15.30.

JUTRIŠNJE KOLO

San Donà — Siloplast
Zuccheri — D. Bosco RO
Bor — Thiene (15.30)
Dukevich GO — Frilana
Treviso — Italcantieri
Pro Pace PD — Castelfranco

«Prima divisione»

Po zmagi v prvem kolu proti Libertas iz Trsta, bodo jutri borovski igrali v Miljah proti močni petki Tricolore. Tekma bo za «plave» nelahke posel, kajti miljski igralci so v nedeljo s precejšnjo razliko odpravili na tujih tleh Ferroviarjo (53:37). Na treningih se je posebno izkazal Stojan Hrvat, ki je trenutno dokaj točen pri metih na koš. Ostali pa se vračajo v formo.

Trener Kafol bo razpolagal z naslednjimi igralci: Valter in Stojan Hrvat, Sere, Barazzutti, Koren, Štokelj, Martin in Rajmund Kralj, Francija. Tekma Tricolore — Bor bo jutri, ob 11. uri v občinski miljski telovadnici.

Jutrišnje kolo
Tricolore — Bor (11.00)
Servolana — Ferroviarjo
Lloyd — Libertas TS
Počitek: Italsider

Bor — Dom

Borovi košarkarji, letniki 1958, 1959 in 1960, bodo jutri ob 10. uri na igrišču «Prvi maj» igrali proti goriškemu Domu. Nedvomno je to važen dogodek za našo košarko, kajti to je prvič, da se dve slovenski košarkarski petki iz Trsta in z Goriškega pomerita med seboj.

Bor bo jutri nastopil z naslednjo postavo: Ervin in Peter Zetjaj, Razem, Race, Mazzucca, Bruno in Renato Furlan, Siega, Parovel, Volk.

Dečki
Prva ekipa Borovih dečkov, ki je trenutno na prvem mestu lestvice, bo jutri ob 10. uri v telovadnici v Ulici Caravaggio igrala proti Boru B. Favoriti so seveda košarkarji prve ekipe, katerim pa se bodo postavili ostro po robu poizkuševalni predstavniki drugega moštva.

Postavi: Bor A: Colja, Klobas, Košuta, Sancin, Bertok, Razem, Vatovec.
Bor B: Ivan in Maurizio Kuret, Perco, Čok, Gombač, Siega, Trampuš, Mikac, Vatrovani.

Poletovci pa bodo jutri gostovali na Greti. Tam se bodo ob 9. uri spoprijeli z dobro peterko SABA, ki je prav v sredo odpravila

države New York, je izjavil, da se tako Joe Frazier kot Ali Mohamed alias Cassius Clay ne bosta smela predstaviti na ringu zaradi poškodb, ki sta jih zadobila v znamenem srečanju 8. marca. Izjavil je, da je sicer ta postopek popolnoma normalen in da se bosta oba bokarja spet vrnila na ring, ko bosta prestala pregled pri zdravniški komisiji.

Dr. Campbell je tudi dejal, da ni nikoli mislil, da bi Frazier, ki ga je sam zdravil po nastopu proti Clayu, lahko imel kakšno poškodbo v glavi. «Če bi sumil kaj takega, bi takoj ukazal, naj ga sprejmejo v bolnišnico,» je dejal zdravnik.

V nadaljevanju prvenstva v minibusu teka za najmlajše bo Bor igral proti Servolani. To tekmo so pred časom odgodili zaradi tehničnih težav. Po zadnjem spopadu proti ekipi Vasari se bodo gotovo hoteli naši mladi košarkarji odločiti za zmago. Tekma Bor — Servolana bo jutri ob 11. uri na igrišču «Prvi maj».

b.l.

ŠAH

Goričani na šahovskem srečanju v Postojni

Kot smo prejšnji teden že pisali bo jutri, v nedeljo 28. t. m. v motelu Proteus v Postojni mednarodno prijateljsko šahovsko srečanje med šahovskimi krogi iz dežele Furlanija — Jul. krajina in šahisti iz jugoslovanskega Primorja. Z naša strani bodo v tekmi sodelovali šahovski krogi iz Gorice, Štandreža, Vidma, Cedadca, Tržica, Foggia, na. Šahisti iz Trsta se ne bodo mogli udeležiti, ker imajo že srečanje s šahisti iz Beograda. Tekmovanja v Postojni, ki se bo začelo dopoldne ob 10. uri se bo udeležilo po 30 šahistov iz naše dežele in z jugoslovanske strani. Med goriškimi šahisti bodo nastopili tudi rojaki: Kusterle, Bednarik, Paušič in Biteznik. Mladinski odsek iz Štandreža pa bo poslal svoje člane: Marušič, Nanut D. Ipavec, Nanut L. in Ožbalt.

BOKS

Prepoved nastopa za Frazierja in Clay

NEW YORK, 26. — Dr. Edwin Campbell član komisije za boks

Totocoleto

Bologna — Fiorentina
Cagliari — I.R. Vicenza
Catania — Inter
Milan — Varese
Napoli — Lazio
Roma — Juventus
Torino — Sampdoria
Verona — Foggia
Livorno — Taranto
Modena — Palermo
Ternana — Perugia
Triestina — Legnano
Genoa — Savona

MOŠKA D LIGA

V drugem kolu povratnega prvenstva moške D lige bo Breg gostoval pri goriški Olympiji. To moštvo je po zelo uspešnem začetnem delu prvenstva, ko je bilo vodilom šesterkam stalno za petami, močno postopilo. V zadnjih sedmih nastopih so Goričani osvojili le dve točki in napravili so vse zadnje štiri tekme. Proti CRDA so klonili sicer zelo po petih razburljivih setih, ko so že bili v vodstvu z 2:0, tako v poslednjem nastopu so moštvo Acageta gladko podlegli. Nastopi Olympije so torej zelo nihalno in upanje, da bi dosegla vsaj četrto mesto, ki se zagotavlja obstanek v ligi, postaja vse bolj medlo.

Pri Bregu se «vremena» še niso zjasnila. Moštvo je še vedno pre-

TOTIP

1. — prvi 1
2. — drugi 2
3. — prvi 1 X
4. — prvi 2 X
5. — prvi 1 X
6. — prvi 1

3. amaterska liga na Goriškem

Zelo važna tekma za Juventino

Ekipi, ki trenutno vodita na lestevici v L skupini 3. amaterske nogometne lige, se bosta v nedeljo pomerili na štandreskem igrišču. Juventina upa na prestop v višjo ligo, če hoče pa to doseči, mora brezpogojno zmagati. Moraro lahko igra nekoliko lažje, saj ga po nedeljskem srečanju čakajo le lažje tekme. Juventina pa se mora pome-riti na tujih igriščih z močnimi enajstericami San Lorenzo, Piedimonte in Sovodnje.

Kakšen bo izid tekme med Morarom in Juventino je težko predvideti. Obe ekipi merita na prestop v višjo ligo. Moraro ima daleč najuspešnejši napad v tej skupini: do sedaj je zabil nasprotnikom že 51 golov. Juventina ima manj učinkovit napad (samo 30 golov), ponasa na se z dobro obrambo, ki je dobila najmanj golov: v njeni mreži je do sedaj obšlo le 8 žog. Če bi Juventina in Moraro jutri igrala neodločeno ju lahko dobi Piedimonte, ki si od te tekme največ obeta: ima namreč le točko zaostanka za vodilom ter bi lahko spet posegel v boj za napredovanje.

D. R.

ODBOJKA

V MOŠKI C IN D LIGI

Zadnji napor Krasa Derbi Olympia-Breg

MOŠKA C LIGA
Drevi bo padel zastor nad moškim odbojgarskim prvenstvom C lige. Šeststera Krasa iz zgornje občine bo opravila svoj zadnji prvenstveni nastop v Gorici, kjer se bo pomerila z ekipo tamkašnjih gasilcev. Drevišnji spopad bo zanimiv in prestižnega vidika, ker bo zmagovalac zasedel četrto mesto na končni splošni lestvici.

Kar se tiče napredovanja in izpada, bodo morda drevišnje tekme razjasnile položaj, čeprav ne izključujejo možnosti, da bodo potrebni še naknadni medsebojni spopadi za določitev končne uvrstitve ekip. Prvo mesto bo domena šestek iz Bergama in Padove, medtem ko je Treviso po nepričakovanem domačem porazu s Krasom praktično že izločen iz borbe za prvo mesto. V zlati sredini razporednice se nahajata šeststera Krasa in goriškega Caldinija, za obstoj v ligi pa se potegujejo ekipe Auda, Concordie in Merana. Po nepotrebnem porazu goriškega Auda v Schiu ima največ možnosti za rešitev Merano. Auda in Concordia pa bosta morala zapustiti to ligo (pod pogojem seveda, da ne pripravijo nobene izmed teh dveh moštvenih preselenev v zadnjem kolu). Nazadovanje Auda in Breg je bilo tudi v prejšnjem prvenstvu na sporedu naporno gozovanje v Meranu, namesto v so-sednji Gorici.

Krasovi seveda upajo, da bodo drevi zaključili ta njihov zadnji nastop v letošnjem prvenstvu C lige s še enim blestelim uspehom. Na ligo vsakogar ne bo lahka, saj imajo Goričani homogeno moštvo, ki je imelo pred začetkom prvenstva zelo visokoleteče cilje. Vendar so lahko krasovi, če zaigrajo na svoji običajni ravni, kos kateremukoli nasprotniku C lige.

Tekma Caldini Gorica (gasilci) — Kras bo drevi ob 21.15 v Gorici, v telovadnici UGG. Ul. Italico Breg. — bs.

ZENSKA B LIGA

Žensko odbojgarsko prvenstvo B lige se bliža h koncu, saj bo v nedeljo na sporedu zadnje kolo. Borovke bodo gostovale v Noventi Vicentini, kjer se bodo pomerile z ženskimi Primavero Marzotto. Tekma ni odločilna za nobeno od obeh ekip, saj se nahajata na sredini lestvice in se ne morata bati izpada, nima pa niti upanja na napredovanje. Obe bosta tako lahko mirno zaigrali. Bor je v prvem srečanju zgrbil 1:3, kljub dobri igri. Upajmo, da bodo tudi jutri naša dekleta dobro zaigrala in se masčevala za prejšnji poraz ter se vrnila z obema točkama.

TAKO JUTRI MOŠTVA NA IGRIŠČIH

MILAN
Cudicini; Anquilletti, Zignoli, Maldera, Schneller, Biasolo; Combin (Rognini), Villa, Benetti, Rivera, Prati.

VERONE
Carmignani; Perego, Rimbano; Sogliano, Della Giovanna, Dolci; Cogliati, Tamborini, Braida, Morini, Traspadini.

BOLOGNA
Vavassori; Prini, Fedele; Cresci, Janich, Gregori, Perani, Rizzo, Savoldi, Bulgarelli, Vastola.

FIORENTINA
Supercchi; Carpenetti, Longoni; Esposito, Ferrante, Brizi (Berni); D'Alessi, Mariani, Macchi, De Sisti, Chiarugi.

NAPOLI
Zoff; Monticello, Pogliana; Zurlini, Panzanato, Ripari; Umile, Juliano, Ghio, Sormani, Improta.

LAZIO
Di Vincenzo; Facco, Legnaro;

Narni (Fortunato), Polentes (Papadopulo); Wilson; Massa, Mazzola, Chinaglia, Tomy, Dolso.

CATANIA
Rado; Bernardis, Strucchi; Buzzacchera, Reggiani, Biondi; Volpato, Fogli, Baisi, Perani, Bonfanti.

INTER
Bordon; Bedin, Facchetti; Fabbian, Oriati, Celja; Jaur, Bertini, Boninsegna, Mazzola, Corso.

CAGLIARI
Albertosi; Martiradonna, Mancini; Poli, Nicolai, Tomasini; Domenghini, Nenè, Gori, Greotti, Menichelli (Riva).

L. R. VICENZA
Bordin; Volpato, Santin; Scala, Carantini, Calosi; Damiani, Cineshino, Maraschi, Fontana, Ciccolo.

ROMA
Ginolfi; Scaratti, Petrelli; Salvori, Bet, Santarini; Cappellini;

REDNI OBČNI ZBOR ŠPORTNEGA DRUŠTVA BREG V DOLINI

Za športnike dolinske občine novo igrišče in telovadnica

Pomanjkanje igrišč in telovadnice je doslej najbolj zaviralo delovanje tega društva

Sinoči je bil v Dolini ob lepem številu prisotnih članov redni občni zbor ŠD Breg, katerega je vodil delovni predsednik Rino Kuret. Predsednik Marino Pečenik in tajnik Drago Ota sta podala poročili (kateri priložujemo), nato pa je bil prikladen finančni stanje društva blagajnik Gorazd Kuret. Pino Roje je v imenu nadzornega odbora podal razrešeno stanovalni odbor, v novega pa so izvolili 45 odbornikov iz desetih vasi dolinske občine. Odborniki si bodo med seboj porazdelili funkcije na prvi seji odbora v prihodnjem tednu.

Občni zbor so pozdravili (po vrsti) dr. Sergij Kralj za Zarjo, Bojan Pavlič za ZSSD, župan Dušan Lovriha v imenu dolinske občine in Vojko Kocijančič, kot predstavnik PD V. Vodnik.

Župan je v svojem pozdravu prisotne tudi obvestil, da bosta oktobra uporabna tako novo nogometno igrišče, na katerem so že posejali travo, kot nova telovadnica, za katero so pravkar oddali dela in jo mora podjetje po pogodbi zgraditi v 160 dneh. Vrednost obeh objektov bo znašala približno 200 milijonov lir.

Poročilom je sledila živahna diskusija, v kateri so člani osvetlili več za društvo pomembnih vprašanj.

Predsedniško poročilo

Četudi s skoraj polstoletno zamudo se odbor našega društva predstavlja danes svojem članstvu z mirno vestjo, da je svoj mandat opravil bolje kot je mogel in kot so mu dovoljevale okoliščine.

Znano je, da običajno sklicemo občni zbor ob zaključku vsake športne sezone. Letos zaradi preobremenjenosti glavnih odbornikov zares nismo imeli materialnega časa, da bi sklicali občni zbor pred začetkom sezone.

Že zgodaj jeseni so se začela prvenstva vseh naših ekip, blagajna je bila skoraj vedno prazna in odborniki so imeli velike preglednice, da bi sprosti reševalni finančni problem. Ustanovili smo dve novi nogometni ekipi, mladincev in začetnikov, in prav sedaj, ko je vse delovanje v polnem teku, smo pripravili našo že tradicionalno brošuro in sklicali občni zbor.

V obdobju, ki je minilo od zadnjega občnega zbora, je naš odbor opravil ogromno dela. Problemov je bilo veliko in le s težavami in žrtvami smo uspeli «pravi» vse naše obveznosti.

Največji problem je pomanjkanje prostorov za treninge in tekmovalna naših športnikov v domačem kraju. Nogometaši so že tretje leto brez svojega igrišča, odbojkarji pa brez telovadnice odkar družstvo obstaja. Zato mora društvo potrositi mnogo več za najem drugih igrišč in telovadnic, kot bi sicer. Dela za odbornike pa je mnogo več, ker

morajo poskrbeti za prevoze na vsak trening in na vsako tekmo. To velja za mladinske nogometne ekipe in za vse odbojgarske sekcije. Ker imamo vsako tekmo izven naše občine, so se že itak vrnele dohodki od nogometnih tekem še bolj zmanjšali.

Problem članarine, ki bi morala biti glavni vir dohodkov društva, je po petih letih še vedno neresen. V nekaterih vaseh sploh ne pobirajo članarine, ostalo o tem boste slišali v blagajniškem poročilu.

Upam, da bo ta problem v novi poslovni dobi dokončno rešen. Imam namreč vtis, da naši člani spremljajo bolj kot zvesti gledalci in navijači na tekmah, kot pa aktivni in zavestni člani.

Stroški za delovanje, ki ima tak obseg kot naše, so izredno veliki in s članarino ter revnimi dohodki od nogometnih tekem so nezadostni. Če je odbor uspel zaključiti vse svoje obveznosti, je moral zlasti letos organizirati nabirane akcije, izlete, ples, kiosk, novoletna vožnja in podobno. Zato ponovno opozarjam članstvo, da v čimvečji meri sodeluje z odborom ter redno poravnava članarino. Javnost pa opozarjam, da dodeli našemu društvu večje podpore iz javnih sredstev, ker je to kar smo do sedaj prejeli od dežele, vladnega komisarja in občine Dolina, vse premalo za naše zelo obširno delovanje. Vsekakor se vsem, ki so nam pomagali in podpirali, zlasti javnim oblastem in članstvu, zahvaljujem in se priporočam za bodočnost.

Kljub vsem težavam je društvo, da bi ostalo zvesto svojim načelom in svojemu namenu, razširilo svoje delovanje s šahovsko sekcijo, nastopilo na letnih in zimskih športnih igrah, s sodelovanjem na MI — CONI ter z udeležbo na raznih prvenstvih in prireditvah naše narodne skupnosti.

Društvo je bilo tudi v prvi vrsti pri ustanovitvi ZSSD. S tem je posebej potrdilo svoj značaj, ki je in mora ostati ta, da se omogoča domači mladini udeleževanje v športu v zdravem domačem okolju. Tako lahko dozor naša mladina zavedne, odgovorne in dobro vzgojene državljanke.

V prihodnost lahko gledamo z optimizmom, ker bo kmalu dograjeno novo nogometno igrišče in končno bomo lahko nastopali na domačih tleh. Tudi sadi našega pletnega dela niso izostali. Poleg velikih in skoraj neverjetnih uspehov na športnem polju, ugotavljam, da mladina, ki je zrasla iz naših vrst, niso zapustila, temveč se vedno bolj zaveda svoje vloge in svoje pripadnosti društvu, ker se zaveda, da so smernice društva pravilne. Tako prihajajo v društvo vedno nove in mlade sile, ki z zanimanjem in odobravanjem gledajo naše delovanje.

V imenu društva izrekam posebno priznanje tistim staršem, ki so razumeli pomen in važnost društvene dejavnosti in nam zaupali mladino. Obenem se obračam na ostale, ki tega še niso storili, naj sledijo dobremu zgledu, da bomo s skupnimi močmi uspešneje napredovali.

Tajniško poročilo

Ne bom navajal podrobnih izidov posameznih tekem, ker je vse delovanje našega društva zapodeno v brošuri, ki jo vsako leto izdamo ob priliki občnega zbora. Vsekakor pa priliki občnega zbora. Vsekar pa nekaj števil moram nanizati za jasnejšo sliko našega društva ob koncu petletnega delovanja.

Naše društvo ima 380 podpornih in 120 aktivnih članov, ki bolj ali manj redno trenirajo in nastopajo na raznih prvenstvih in turnirjih.

V minuli sezoni so naše ekipe odigrale skupno 127 nogometnih in odbojgarskih tekem. Nogometaši so odigrali 51 uradnih tekem, ostale pa padajo na odbojko. Najbolj aktivna in uspešna je bila naša članska ženska vrsta, saj odigra samo na njo 36 odigranih tekem v prvenstvu B lige in na raznih mednarodnih turnirjih ter prijateljskih srečanjih, kjer so se izkazale kot najboljša slovenska ekipa v zamejstvu.

Če pomislimo, da so bile vse odigrane tekme izven naših krajev, potem si lahko predstavljamo koliko truda, stroškov in odgovorov posameznih tekmovalcev in spremljevalcev je povezano z našim enoletnim delovanjem.

Odbor se je enkrat tedensko redno sestajal in skrbel, da smo sprejeli do kraja vse obveznosti športnih nastopov, kakor tudi prizadevanje za pridobivanje nemajhnih denarnih sredstev, ki so neobhodno potrebna za normalno življenje društva.

Seveda se društvo ni omejevalo samo na obveznosti posameznih prvenstev. Organizirali smo več zimskih izletov v Kranjsko goro, Nevegal itd. ter že tradicionalni poletni izlet na Bled z ogledom Prešernovega jezika in zloglasne kazalnice v Begunjah.

Udeležili smo se zimskih športnih iger, kjer smo dosegli lep uspeh. In prav dejstvo, da je od samega začetka redno prirejamo zimске izlete, lahko pripisujemo lanskoletne uspehe.

Na novo smo ustanovili šahovski odsek, ki je že organiziral dva uspešna interna turnirja, katerih se je udeležilo 24 tekmovalcev. Organizirali smo mednarodni turnir za pokal restavracije Mario v Dragi, ki je lepo uspel.

Predavanja, katera smo prva leta redno prirejali, smo opustili, ker menimo, da sodijo v delovanje prosvetnih društev.

Poglavje zase je članarina in članstvo, ki je zdaleč ni zadovoljiva, predvsem zaradi preobremenjenosti odbornikov. Tudi o tem bo moral bodoči odbor razpravljati in ukrepati.

To, kar nam ni uspelo pripraviti v petih letih delovanja, so trenerji in vodilni kadri. Ti bi morali izhajati iz tistih igralcev, ki so nehalno iz aktivnosti. Posebej ker novoustanovljena ZSSD redno organizira trenerske tečaje. Na žalost pa se jih je do sedaj naše društvo vse premalo posluževalo.

Kot vidite, delovanje društva ni majhno, povezano je z nešteti vprašanji (ne samo finančnega značaja, ampak tudi organizacijskega) katere bo moral novoizvoljeni odbor z vztrajnim delom dokončno izpeljati do kraja.

PLAVANJE

V nilemskem maratonu Egipčani najhitrejši

ASUAN, 26. — Na plavalnem maratonu na razdalji 30 km v vodah reke Nila so zabeležili odlično predlo domaćih egipčanskih plavalcev. Zmagal je Osama Rašad v času 7:14:49, pred rokajoma Hanjem Henatom (7:22:53) in Mohamedom Salahom (7:23:05).

VIENNA, 26. — Na plavalnem maratonu na razdalji 30 km v vodah reke Nila so zabeležili odlično predlo domaćih egipčanskih plavalcev. Zmagal je Osama Rašad v času 7:14:49, pred rokajoma Hanjem Henatom (7:22:53) in Mohamedom Salahom (7:23:05).

VIENNA, 26. — Na plavalnem maratonu na razdalji 30 km v vodah reke Nila so zabeležili odlično predlo domaćih egipčanskih plavalcev. Zmagal je Osama Rašad v času 7:14:49, pred rokajoma Hanjem Henatom (7:22:53) in Mohamedom Salahom (7:23:05).

VIENNA, 26. — Na plavalnem maratonu na razdalji 30 km v vodah reke Nila so zabeležili odlično predlo domaćih egipčanskih plavalcev. Zmagal je Osama Rašad v času 7:14:49, pred rokajoma Hanjem Henatom (7:22:53) in Mohamedom Salahom (7:23:05).

VIENNA, 26. — Na plavalnem maratonu na razdalji 30 km v vodah reke Nila so zabeležili odlično predlo domaćih egipčanskih plavalcev. Zmagal je Osama Rašad v času 7:14:49, pred rokajoma Hanjem Henatom (7:22:53) in Mohamedom Salahom (7:23:05).

VIENNA, 26. — Na plavalnem maratonu na razdalji 30 km v vodah reke Nila so zabelež

OB OBISKU JUGOSLOVANSKEGA PREDSEDNIKA TITA

Jovanka Broz se je včeraj dolgo zadržala na rimskem sedežu RK

Kasneje je še obiskala rimsko modno hišo in se udeležila sprejema

Jovanka Broz in hčerka predsednika Saragata

TRST, 26. — Med svojim prvim uradnim obiskom italijanskega glavnega mesta je žena jugoslovanskega predsednika Tita obiskala rimski sedež Rdečega križa, ki ga Rimljani imenujejo celo «Mesto R». In ki zavzema dober del četrtega Portuense. Sprejeli so jo najvidnejši predstavniki italijanskega RK, državna nadzornica prostovoljnih bolničark in druge vidne osebnosti. Jovanka Broz se je dolgo zadržala na sedežu RK in si s posebnim zanimanjem ogledala center za transfuzijo. Skupina bolničark ji je poklonila šop rdečih nageljnolov in šmaric (rdeča in bela sta barvi RK).

Jovanka Broz je pohlajila urejeno centar in poudarila, kakšno vlogo igrajo podobne organizacije v združevanju različnih narodov in medsebojnem razumevanju. Kasneje si je žena predsednika Tita ogledala še rimsko modno hišo in zasedla ogledališče kakor muzeja, kakor je to običajno delala med uradnimi obiski, zaradi stiske meščanskega osebja pa to ni bilo mogoče.

VČERAJ PRI BASIGLIANU

Manjši bombni atentat na progi Videm-Benetke

Za nekaj ur so morali promet omejiti na en tir

VIDEM, 26. — Na železniški progi Videm-Benetke je preteklo noč spet eksplodiral pekleniški stroj, ki ni povzročil več škode od tistega na progi Trst-Benetke. Bomba so neznanici nastavili med manjšima krajevma Basigliano in Campofornio. Eksplozija je poškodovala tračnice blizu tira. Sicer je bil železniški promet ob isti uri precej omejen, zaradi česar je železniška uprava začela preusmeriti promet na nepoškodovani tir. Potrebna popravila so bila opravljena v kratkem času, tako da se je promet že jutraj lahko redno odvijal v obeh smereh.

NEW YORK, 26. — Do sedaj je proces zaradi pokola v Bel Airu proti Charlesu Mansonu in njegovim trem pajdasim stal Kalifornijo skoraj milijon dolarjev. Točnice 915.172 dolarjev. Najdražji proces do sedaj je bil tisti proti Sirhanu B. Sirhanu, ki je pred leti umoril senatorja Roberta Kennedyja. Proces proti Sirhanu je veljal 960.000 dolarjev.

25. APRILA BODO V AVSTRIJI PREDSEDNIŠKE VOLITVE

Šovinizem pred glasovanjem za novega predsednika države

Za nekatere na Koroškem je vse, kar diši po slovenstvu, sumljivo in nezaželeno

(Zaradi izredno zanimive obravnavane teme smo članek časnika Plavčaka povzeli po nedeljski številki ljubljanskega «Delas».)

CELOVEC — Avstrijski volivci bodo 25. aprila izvolili novega predsednika države. Za ta položaj kandidirata sedanjí predsednik republike dr. Franz Jonas in kandidat ljudske stranke dr. Kurt Waldheim. Slednji se je v okviru enomesečne predvolilne turnee po avstrijskih zveznih deželah, v preteklih dneh mudil na Koroškem, kjer je na zborovanju v Piberku slovenskim volivcem zagotovil, da se bo kot morebitni novi predsednik z vsemi močmi zavzel za dejansko uresničevanje člena 7 avstrijske državne pogodbe. Tozadevno vprašanje so zastavili mladi ljudje. In ko je dr. Waldheim že odšel, je med petščico šovinističnih nestrpnih nenadoma završalo: «Čuš! Naj gredo ti smrkavci s Titom diskutirati, ne pa z Waldheimom».

Deklarativno pozitivno zadržanje obeh velikih avstrijskih strank, uradnih forumov in zlasti v predvolilnih obdobjih vodilnih politikov od odprtih narodnopolitičnih vprašanj koroških Slovencev se v praksi lahko reče vsakodnevno lomi na nesprejemljivih primerih diskriminacije do posameznikov ali širšega kroga slovenskega življenja. Osebnosti političnih organizatorjev koroških Slovencev in v Našem tedniku vedno znova prinašata takšne primere. Nekaj podobnega kot na predvolilnem zborovanju v Piberku se je primerilo tudi v Celovcu na zborovanju koroške kmečke zveze. Ta se je pridružila programu zahtev svoje osrednje zveze na Dunaju, med katerimi so poziv vladi, da za 15 odstotkov povisa odkupne cene mleku, bonitete pri nakupu pogonskega goriva za poljedelske stroje, večje ugodnosti v zdravstvenem zavarovanju itd. Pred kratkim so bile na Dunaju velike kmečke demonstracije. Kmetje so prišli nad glavno mesto v protestnem pohodu s 5.000 traktorji ki je, po radikalnih poročilih, ohromil na Dunaju promet.

Na prej omenjenem zborovanju je zborniški svetnik Mirko Kumar, sicer podžupan v Piberku, prebral petičio južnokoroških kmetov tudi v slovenskih. Na zborovanju je bilo tudi veliko Slovencev in spet je bilo slišati življenjske in vzklike: «Fuj, Tito! Komunisti! in podobno. Za dvojezično deželo, ki se v besedi opredeljuje za medsebojno razume-

vanje in strpnost ter dobro sosedsko sodelovanje čez karavanske meje, je vsekakor zaskrbljujoče, če naj ima še naprej obeležje sumljivega in nezaželenega vse, kar je slovensko.

Tupamari izročili pismo ugrabljenega britanskega poslanika

MONTEVIDEO, 26. — Urugvajski gverilci so dostavili ženi ugrabljenega britanskega poslanika Georgea Jacksona pismo, ki ga je Jackson lastnorčno napisal v španščini na listu s peterokrako zvezdo, ki je grb tupamarov.

Poslanik sporoča ženi, da je njegovo zdravstveno in psihološko stanje odlično. Ženo poziva, naj ne obupuje in naj ima zaupanje, čeprav ne omenja možnosti, da bi ga gverilci izpustili.

Istočasno so gverilci dostavili nekemu krajevemu časopisu dve poslanikovi sliki, ki dokazujeta, da so Jacksonove trditve resnične. Sicer je isto povedal tudi državni pravnik Oribe, ki so ga gverilci pred časom ugrabili in ga po daljšem zadrževanju izpustili pretekli teden.

KLJUB POPOLNEMU PORAZU NJEGOVH VOJAKOV

Neverjetne izjave Van Thieuja: Operacije v Laosu se nadaljujejo

Vse ameriško javno mnenje obsoja politiko predsednika Nixona

SAJGON, 26. — Južnovietnamska ofenziva v Laosu se še ni zaključila. To je neverjetna izjava, ki jo je danes podal južnovietnamski predsednik Van Thieu. Svoji izjavi sicer ni hotel komentirati, rekel pa je, da bo imel prihodnji teden tiskovno konferenco, na kateri bo pojasnil svoje stališče.

Bolj govorjen je bil general Lam, ki je poveljeval sajgonjski ofenzivi proti laoskemu ozemlju. Lam je rekel, da se v Laosu nahaja še približno 12.000 sajgonjskih vojakov, katerim se je danes pridružil še en polk, približno 2.000 ljudi. Ti vojaki so sicer v neposredni bližini južnovietnamske meje in vsa sajgonjska vojska na tem ozemlju je v umiku.

Ameriški lahki bombniki so danes bombardirali laosko ozemlje na meji s Severnim Vietnamom. Akcije se je udeležilo okoli 20 letal. Ameriški helikopterji in druga letala postopoma odnašajo material iz oporišč, ki so služila za start velike operacije, ki se je pred kratkim končala s popolnim polom Sajgoncev in njihovih ameriških zaveznikov. Kmalu bo na vrsti tudi veliko oporišče Khe San. Vojno obremo bodo odpeljali v ameriško bazo Da Nang in v druga oporišča na jugu Vietnama. Oporoče bodo izpraznili v treh tednih.

Po zaključku operacije v Laosu se začne sedaj za ameriškega predsednika zelo težavna naloga. Moral bo prepričati Američane, o uspehu in o koristnosti iniciative v južnem Laosu, kljub poročilom, ki so jih objavili skoraj vsi ameriški časniki o neuspešnih njegove vojske in njegovih zaveznikov. Medtem pa piše gospodarsko-politični dnevnik Wall Street Journal: «Če bi bila vloga bolj odkritosrčna, ko je poročala tem, kar je šlo narobe, bi ji mnogo težje verjeli, ko poročila o uspehih».

Ponovno se je oglasil tudi senator Edward Kennedy, ki je zelo ostro napadel predsednika Nixona in njegovo administracijo zaradi njene politike v Indokini. Dejal, da je operacija proti Laosu zaključila s tistim, kar je nemogoče imenovati drugače, kot poniževalni umik. Še enkrat se je tako oddaljila sleherni možnost pomiritve s tem, da so zasledovali neki privid vojaške zmage.

Največje ameriške pacifistične organizacije so medtem napovedale, da bo v prihodnjih šestih tednih vse več protestnih akcij proti ameriški politiki na Indokitskem polotoku.

VČERAJ PRI LONDONU

Spretni roparji napadli blindirani furgon in odnesli 687 milijonov lir

LONDON, 26. — Sedem ali osem spretnih roparjev je včeraj izvedlo «zgodovinski» rop na blindirani furgon, ki se je po obisku vseh filialk «Barclays Bank» vračal v London. Opropana vsota znaša skoraj 458.000 funtov sterlingov ali približno 687 milijonov lir. Gre za največji rop v Angliji v zadnjih osmih letih. Večjo količino denarja so oropali samo leta 1963 ob napadu na vlak iz Cheddingtona.

Po prvih preiskavah je policija ugotovila, da so roparji s tremi avtomobili in furgonom verjetno

Demonstracija v Ljubljani

LJUBLJANA, 26. — Danes so ljubljanski študentje demonstrirali pred avstrijskim konzulatom zaradi obtožbe koroškega srednješolca Boruta Marjana Šturma, ki je baje dodal krajevemu nemškemu imenu «Hermagor» slovensko krajevno ime «Smohor» in so ga zaradi «Schmieraktion» prijavili sodišču.

Rop v Genovi: 1 mrtev, roparja aretirana

GENOVA, 26. — Dva roparja sta danes napadla 25-letnega Alessandra Florisa in 59-letnega Giuseppea Montalda — oba sta službenca Avtonomnega inštituta ljudskih hiš — ko sta se vračala iz banke z denarjem za plače ostalih uslužbencev iste ustanove. Šlo je za vsoto skoraj 17 milijonov. Rop se je zaključil tragično. Med begom je namreč 28-letni ropar Mario Rossi tudi streljal in smrtno ranil Florisa, ki je malo kasneje v bolnišnici podlegel hudim poškodbam.

Roparjem pa beg ni uspel. Rossi-ja so začeli zasledovati in končno tudi ujeli tisti, ki so sledili ropu, 27-letnega Salvatoreja Ardolina pa sta ujela dva policista. Policiji je skoraj nehoti dosti pomagala, da 25-letni študent Ilio Galletta, ki je slučajno opazoval rop skozi okno, prav ko je poskušal nov fotoapar. Naglo je začel slikati in izročil policiji kar 36 slik, iz katerih je razvidno, kako je rop potekal.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI

ZAKON O POKOJNINI V PRIMERU RAZPOROKE

Hišne pomočnice in zavarovanje za nezgode na delu

O razporoki je bil zadnja leta zelo pogosto govor v celih državah, lani so končno tudi odobrili zakon, ki predvideva ureljavitve razporoke v Italiji. Problem kot tak ne spada k področju, ki ga obravnavamo v tej rubriki in nas zato ne zanima kdo, kako in kdaj se lahko posluži razporoke. Zanima pa nas lahko tisti del zakona, ki govori o pokojnini, točneje v kakšni meri lahko razporoka vpliva na prejem pokojnine. Tako je v enem izmed dvanajstih členov, kolikor jih obsega celotni zakon o razporoki, govor tudi o pravici do pokojnine v primeru razporoke: Omenjeni člen pravi: «Medtem ko v slučaju razporoka žena izgubi pravico, da po možu podeduje, ne izgubi pravice v primeru njegove smrti, da po možu prejema pokojnino. To seveda samo v primeru, da je bil mož do razporoki dolžan pri plačevati mesečnih prispevkov. Ker z mazo smrtjo pokojnik ne odneha mesečnih prispevkov, pritiče ženi odgovarjajoča pokojnina kot nadomestilo prispevka. Vsekakor pa mora tudi prejem pokojnine biti sodniško določen. Poudariti je še treba, da ima ločena žena pravico do prejema pokojnine samo če se ni ponovno poročila. Kaj pa se zgodi, če se je mož ponovno poročil? V tem primeru imata tako prva kot druga žena pravico do pokojnine. Moževa pokojnina bo razdeljena med obe, višino pa bo določil sodnik na podlagi

ekonomskega stanja ene in druge. Tako so danes okvirna določila, pa se bodo s prakso gotovo še polnila. Danes bi še radi odgovorili na vprašanje čitateljice Valerieje S. k nam piše: Ze več let sem zaposlena kot hišna pomočnica pri neki družini in sem tudi socialno zavarovana. Pred dvema meseca sem med delom na rodno padla in si zlomila nogo, tako da že dva meseca ne morem več opravljati svojega dela. To seveda pomeni tudi, da sem že dva meseca brez dohodka, ker hišne pomočnice — tako so mi rekli — niso zavarovane za nezgode na delu. Ali je to res? In če je, zakaj mislu tud me delneze tega zavarovanja, ki vsi ostali delavci?

Najprej moramo naši čitateljici pravi, dejansko po obstoječih zakonih ni predvideno zavarovanje hišnih pomočnic za nezgode pri delu. Nezaključeno je, zakaj obstaja v zakonu ta pomanjkljivost, kajti ne zgoda na delu hišnih pomočnic je lahko ogromno. V pričakovanju, da bo tudi ta problem z zakonom urejen, svetujemo vsem hišnim pomočnicam naj bi se domeni le delodajalcem za privatno zavarovanje. Lahko bi se znele tako, da bi vsak — delodajalec in ona sama — prispeval delež za skupne stroške.

Zavarovanje kot tako ne predstavlja izredno težkega finančnega bremena, če pomislimo, da se lahko med delom pripeti tudi kakšna huda nesreča, ki privede človeka celo do višje stopnje invalidnosti. D. C.

Brian Faulkner izvoljen za «leaderja» unionistov

BELFAST, 26. — Naslednik ulstrskega ministrskega predsednika Chichester - Clarka Brian Faulkner je danes predstavil novo vlado. Poudaril je, da ni skušal z izbiro zadovoljiti kakšne posebne stranke ali dela prebivalstva. Največje zanimanje je vzbudilo imenovanje Harryja Westa, znanega predstavnika unionistične desnice, za ministra poljedelstva.

Prvo zmago je pozel Faulkner prav danes, ko so ga z veliko večino izvolili za «leaderja» unionistične stranke. Sicer Faulkner ni bil pomembnejši nasprotnik. V primeru, da bi Faulknerju ne bi dali zaupnice, bi moral razpisati volitve, kar bi verjetno povzročilo vrsto neuspešnosti.

TRŽAŠKI DNEVNIK

VČERAJ V VIDMU

Prva deželna konferenca o problemih združništva

V naši deželi se je združništvo pojavilo že v 18. stoletju - Danes je v Furlaniji-Juljski krajini 1.088 združnih enot - Pozdrav predstavnika slovenskih zadrug

V Vidmu se je včeraj pričela prva deželna konferenca o združništvu, ki jo organizira deželna uprava. Po pozdravnih besedah župana Cadetta in predsednika deželnega združenja trgovinskih zbornice Marangoneja, je spregovoril deželni odbornik za združništvo Varisco. V dvorani so bili predstavniki vsedravnih združnih organizacij, zastopniki vseh združnih gibanj iz naše dežele, med temi tudi predsednik Delavskih združenj ing. Pečenko, predsednik Kmetijske zadruge iz Trsta Marković, tajnik goriljske Federcoop Jarc in drugi, dalje predstavniki združnih organizacij iz Sardinije, Tridentinskega-Gornjeja, Poudilja, in Lombardije ter iz Slovenije in Avstrije. Odbornik Varisco je v svojem nastopu naglasil, da se je združništvo v naši deželi pričelo razvijati že v 18. stoletju ter da se je vse do današnjega časa razvilo do precejšnje stopnje. Danes je v Furlaniji-Juljski krajini 1.088 združnih enot, ki se udeležujejo na najrazličnejših področjih, od potrošništva do proizvodnje in dela, od kmetijstva do gradbeništva. Med temi enotami so nekatere tudi precejšnje razsežnosti in med temi prednjačijo tržaške Delavske zadruge, Kmetijske zadruge in Furljanske zadruge.

Odbornik je nato orisal posebej deželne uprave v prid združništvu, ne da bi se spuščal v podrobnosti kar zadeva deželno zakonodajo na tem področju. Govornik je omenil stiske, sodelovanje in izmenjavo izkušenj z združnimi organizacijami iz Koroške in Slovenije ter zaključil svojo izjavo z izjavo, da italijanska ustava nalaga javnim oblastem, naj se zavzamejo za razvoj združništva, upoštevajoč njegovo izrazito socialno vlogo.

Konferenca sta nato v imenu avstrijskega in slovenskega odposlancev pozdravila predsednika dr. Antona Pekec ozroma dr. Andreja Petelin. Dr. Petelin je poudaril prijateljstvo in pristranost, s kateri

ma je bil predsednik Tito sprejet ob svojem obisku v Italiji. Govornik je izrazil pričakovanje, da se bo sodelovanje med združenji iz Furlanije-Juljske krajine in iz Slovenije v prihodnje še okreplilo. Nato je podpredsednik vsedravnih združnih zvez posl. Dario Mengozzi orisal vlogo združništva v sodobni družbi. Naglasil je neodvisnost te vloge od javnih ustanov, političnih strank in sindikalnih organizacij. Mengozzi je poudaril, da medtem ko so zljale v preteklosti v združništvu tudi precejšnje frakture, se zdaj združe v glavnem zbirajoče med seboj, in pri tem stremijo k sindikalni enotnosti delavcev. Na koncu je govornik naglasil pomen privajanja mladine k združni miselnosti in zahteval za deželo priznanje čim večje pristojnosti na področju združništva.

Član predsedstva vsedravnih združnih zvez prof. Valdo Magnani je nato podal krajši pregled o novi zakonodaji na področju združništva v luči posebnih nalog italijanske dežele. V tem okviru naj bi združenja v Italijanskih deželah priznali pravico do samonadzorovanja. V ta namen naj bi ustanovili osrednji odbor, ki naj bi bil pristojen za vsa državna, in pa višji svet, ki naj bi sodeloval z ministrstvom za delo kot posvetovalni in izvršni kot vodilni organ združništva.

Na popoldanskem delu zasedanja je voditelj Generalne zadrzne zveze dr. Rossi razvil temo o združnih organizacijah v kmetijstvu, s posebnim poudarkom na kmetijsko politiko Evropske gospodarske skupnosti.

Nato je spregovoril podtajnik na ministrstvu za delo Toros, ki je pozdravil konferenco v imenu ministra Donat-Cattina, ki je s tem do kazal svoje zanimanje za problem, ki tarejo področje združništva.

Sledila je razprava, v kateri so posegli predsednik združnih organizacij iz Pordenona Giusti, deželni

odbornik za kmetijstvo Comelli in deželni tajnik zadrzne zveze Silvino Poletto. Poletto je naglasil, da predstavljata deželni načrt pomemben instrument za reševanje težkih problemov v deželnem združništvu. Govornik je poudaril tudi potrebo, naj bi posamezne družne organizacije med seboj tesneje sodelovale, da bi se tako lahko uspešneje zoperstavile ofenzivi monopolističnih tvorb.

Razprava se bo nadaljevala danes dopoldne. Konferenca se bo zaključila z izglasovanjem posebnih spomenice.

S. G.

PROTESTNA GIBANJA SE NADALJUJEJO

Študentje kemije zasedli vse laboratorije inštituta

Skupščina študentov se bo ponovno sestala v ponedeljek, toda lekcije se redno nadaljujejo

Skupščina študentov kemije, ki se je sestala 26. t. m., je sklenila zaščititi svoj boj za programe, laboratorije in zlasti za način ocenjevanja ter je zaradi tega sklenila zasedbo vseh laboratorijev inštituta, da bi s tem pritiskala na docente, da bi sprejeli vse glavne zahteve študentov.

Skupščina je tudi sklenila, da se lekcije redno nadaljujejo ter da se bo ponovno sestala v ponedeljek ob 10. uri.

Na skupščini so izglasovali resolucijo, na katero je dalo svoj pri- stavek 48 od prisotnih študentov, trije so se vzdržali, 9 pa jih je glasovalo proti. V resoluciji navajajo svoje zahteve, ki so: 1. Ocenjevanje uspeha in sposobnosti dojemanja mora dati študijska komisija (študent in docent, ki ima

Zbiranje podpisov za referendum proti ločitvi

Tržaška sekcija vsedravnega odbora za referendum o zakonski ločitvi, ki ga na vsedravnih ravni vodi prof. Gabrio Lombardi, znana senatorica Lina Merlin in prof. Enrico Medi, je objavila daljše poročilo o pripravah za referendum, ki se bodo začele 28. t. m. z zbiranjem 500.000 podpisov, ki so potrebni za vložitev zahteve po referendumu.

V Trstu bodo tako imenovani «anti-družinski» lahko podpisali zahtevo v tem smislu v sodni palači, v U. Battisti 13 ter na občini na Largo Granatieri.

Tudi popoldne sprejemanje «Vanoni»

Ministrstvo za finance je odredilo, da morajo biti okolišni davčni uradi za sprejemanje formularjev «Vanoni» odprti tudi v popoldanskih urah. Tržaška finančna intendenca javlja, da bodo prijavili dohodkov sprejemali 29., 30. in 31. t. m. tudi od 17. do 20. ure.

SOBOTA, 27. MARCA 1971

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.30 Jutrarnja glasba; 11.35 Slopek slovenskih pesmi; 11.50 Veseli motivi; 12.10 Ljudska verovanja in vaze; 12.20 Za vsako-gar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 14.45 Glasba z vsega sveta; 15.55 Avtoradio; 16.10 Operetni odlomki; 16.30 Dramatizacija Finzgarjevega romana «Pod svobodnim soncem»; 16.50 Znanj pevc; 17.20 Za mlade poslušalce; 18.15 Umjetnost, književnost in prireditve; 18.30 Nepozabne melodije; 19.10 Po družinih in krožkih; 19.25 Zbor «F. Prešeren» iz Kranja; 19.40 Jaz kvintet Bassa-Valdambria; 20.00 Sport; 20.35 Teden v Italiji; 20.55 Nenavadne in skrivnostne zgodbe; 21.10 Alguero orkester; 21.30 Vabilo na ples; 22.30 Zabavna glasba.

TRST

12.10 Plošče; 14.45 Tretja stran; 15.10 Pogovori o mladini; 15.30 Pesmi; 16.00 Deželni pisatelji; 16.15 Koncert kvarteta Melos.

KOPER

6.30, 7.00, 10.00, 12.30, 14.00, 14.30, 16.00, 17.00, 19.15, 22.30 Poročila; 7.00 Jutrarnja glasba; 8.00 Trenutne pesmi; 8.30 Zabavna glasba; 9.15 Deset minut s Krusoslavom Slabinacem; 9.30 20.00 lir za vaš spored; 10.05 Juke box; 10.30 Ansambel Leva Dawies; 10.45 Plošče; 11.00 Orkester Ati Soss; 11.15 Smejanje štev. 1; 11.30 Znanj papekavci; 12.00 in 12.45 Glasba po željah; 14.05 Filmi danes; 14.50 Ansambli lahke glasbe; 14.40 Zabavna glasba; 15.00 Prens RL; 15.30 Sestanek ob juke boxu; 16.20 Zajopimo in zmagajmo; 16.45 Narodni heroj Blisk pripoveduje; 17.10 Vaši pevc; vaše melodije; 17.30 Skladbe za godala; 18.00 Glasbeni spored; 19.00 Orkester Frana Blejcar; 19.30 Prens RL; 22.15 Plesna glasba; 23.00 Prens RL.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 8.30 Jutrarnja glasba; 8.30 Pesmi za dobro jutro; 9.15 Vi in jaz; 11.10 Puccini; «Manon Lescaut»; 13.15 «Corrida»; 14.09 Spored s Franco Valeri; 15.20 Ob harmoniki Peppino Principi; 15.30 Znanost; 16.30 Resno, toda ne pre-

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 Poročila; 8.40 Pesmi za odrasle; 9.35 Drama v 30 minutah; 10.07 Pesmi za vse; 10.35 Zabavni spored; 11.50 Svetovno znani zbori; 12.35 Spored z Delio Scala; 14.00 in 18.00 Kako in zakaj; 14.05 Letošnje samrskeske pesmi; 15.40 «Alto gradimento»; 17.40 Izven sporeda; 18.14 Pesmi; 18.45 Plošče; 19.02 Mairgetove pesmi; 20.20 Tedejanka «Anastasia»; 22.05 Ritmično-simfonična glasba; 22.40 Duo Ferrante-Teicher; 23.05 Lahka glasba.

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 11.15 Prisotnost vere v glasbi; 12.20 Pregled italijanske instrumentalne glasbe; 13.00 Medigra; 14.00 Obdobje klavirja; 15.00 Simfonični koncert; 16.10 Pregled toge tisk; 17.20 Pri klavirju Dora Musumeci; 17.40 Glasba izven sheme; 18.45 Gledališki in kinematografski tehnik; 19.15 Vaskovečer; 20.00 Koncert; 21.30 Turinski koncerti z dirigentom Gianandream Gavazzenjem; 22.50 Dialog o demokraciji.

FILODIFUZIJA

8.00 in 17.00 Koncert za začetek; 9.40 in 18.40 Italijanska sodobna glasba; 10.10 in 19.10 Aaron Copland; 10.20 in 19.20 Arhiv plošč; 11.00 in 20.00 Medigra; 12.00 in 21.00 «Liederistica»; 12.20 in 21.20 Giovanni Bonaventura Viviani; 12.30 in 21.30 Včerajšnji in današnji izvajalci; 13.30 in 22.30 Leonard Leo; od 15.30 do 16.30 Lahka glasba — stereo.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.30, 22.00, 23.00, 24.00 Poročila; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Pionirski tehnik; 9.35 Četrta ura s londonskim festivalnim orkestrom; 9.50 Zavarovalnica Sava radjskim poslušalcem; 10.00 Narvice, komentarji zanimivosti; 10.15 Pri vas doma; 12.10 Andan-

te sostenuto in suonata; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Poje basist Danilo Merlak; 13.15 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Priporočaj vam...; 14.10 Glasbena pravilica; 14.30 Z domačimi ansambli; 14.55 Pet minut za EP; 15.00 Novice, komentarji, magnetofonski zapisi, sport; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov; 16.00 «Vrtljake»; 16.40 Dobimo se ob isti uri; 17.10 Gremo v kino; 17.50 Kitara v ritmu; 18.00 Aktualnosti doma in po svetu; 18.15 Robert